

HAAGA-HELIA Porvoon yksiköstä 2011-2013 valmistuneiden tradenomien näkemyksiä koulutuksen ja työelämän vastaavuudesta ja työhön sijoittumisesta

Mikko Laitakari

Opinnäytetyö

Orientointi opinnäytetyöhön

11.8.2014

Koulutusohjelma

<p>Tekijä tai tekijät Mikko Laitakari</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi LiiPo 2010</p>
<p>Raportin nimi Tradenomien työllistymistutkimus</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 69 + liitteet</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Aarni Moisala ja Johan Dromberg</p>	
<p>Tämä opinnäytetyö tehtiin toimeksiantajalle HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun Porvoon yksikölle tarkoituksena selvittää vuosina 2011-2013 valmistuneiden tradenomien työllistymistilannetta.</p> <p>Tutkimuksen ongelmana oli saada selville miten tradenomit ovat työllistyneet koulutustaan vastaavalle alalle, kuinka tyytyväisiä he ovat nykyisessä työssään sekä miten he näkevät tulevaisuutensa uran ja jatkokoulutuksen osalta. Lisäksi ongelmana oli selvittää mistä tradenomeille on ollut eniten hyötyä uransa kannalta oppiaineiden ja opetusmenetelmien puolesta.</p> <p>Teoriassa keskityttiin HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun toimintaan, Porvoon yksikön toimintaan sekä tarkasteltiin työmarkkinatilannetta Suomessa 2000-luvulla.</p> <p>Tutkimus toteutettiin käyttämällä kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Kyselylomake lähetettiin sähköisenä Webropol-ohjelmistolla 239:lle valmistuneelle tradenomille, joista 50 antoi lopulta vastauksensa. Otantamenetelmänä käytettiin kokonaisotantaa. Tutkimus suoritettiin kevään ja kesän aikana 2014.</p> <p>Tulosten perusteella saatiin selville, että tradenomit ovat työllistyneet hyvin omalle alalleen. Tyytyväisyys nykyiseen työhön on korkealla ja uran jatko nähdään valoisana. Lisäksi kävi ilmi ettei esimerkiksi sukupuolten ja erikoistumissuuntauksien välillä ole merkittäviä vaihteluita. Työuralla menestyminen ei siis riipu näistä seikoista. Vastauksia vertaillaessa aikaisempaan tutkimukseen selvisi ettei tradenomien työllisyystilanne ole kolmessa vuodessa muuttunut kovin paljoa. Tämä on positiivinen johtopäätös sillä jo aikaisemman tutkimuksen perusteella tradenomit olivat työllistyneet hyvin ja suurin osa omalle alalleen. Hyvä uutinen on ettei työllistymistilanne ole notkahtanut alaspäin.</p>	
<p>Asiasanat Tradenomi, liiketalous, työllistyminen</p>	

Degree programme

<p>Authors Mikko Laitakari</p>	<p>Group or year of entry 2010</p>
<p>The title of thesis Research of the employment of Bachelors of Business Administration</p>	<p>Number of report pages and attachment pages 69 + attachments</p>
<p>Advisor(s) Aarni Moisala & Johan Dromberg</p>	
<p>This thesis was made for HAAGA-HELIA Porvoo University of Applied sciences which was the supervisor of this research. The aim was to figure out the employment situation of business bachelors that have graduated during 2011-2013.</p> <p>The main problems of the research were to find out how the bachelors have found a work place from their study-field, how pleased they are with their current job and how they see their career future and the will to continue studying. Also the idea was to find out which school subjects helped the most in finding their job.</p> <p>In the theory part of the research were focused on the functioning of the university of applied sciences and the Porvoo unit. Also in this part of the study it was focused on the labor market situation in Finland in the 21st century.</p> <p>The research were carried out by using quantitative research methods. The survey were sent by email to 239 graduates. 50 of them gave their answers. The study was implemented during the spring and summer of 2014.</p> <p>With the help of the results it was found out that the bachelors have found a job from their study-field very effectively. The satisfaction for their current job places is high and the future of career is seen as bright. In addition it was found out that the career success between for example genders or specializations is not very big. While comparing the results with the older study, it was pointed out that the employment situation has not changed dramatically within the last 3 years. This is a positive result as the employment situation was already very good in the last research.</p>	
<p>Key words Bachelor of Business Administration, business economics, employment</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen tavoitteet.....	1
1.2	Tutkimusongelmat	2
1.3	Tutkimuksen rajaukset.....	2
2	Tietoperusta	3
2.1	Aikaisemmat tutkimukset.....	3
2.2	Ammattikorkeakoulujärjestelmä.....	3
2.3	HAAGA-HELIA	4
2.3.1	HAAGA-HELIA Porvoon yksikkö.....	4
2.4	Tradenomin tutkinto.....	5
2.4.1	Ylempi AMK-tutkinto	6
3	Työllisyystilanteen kehittyminen 2000-luvulla Suomessa	8
3.1	Työllisyystilanne vuodesta 2000 vuoteen 2010.....	8
3.2	Työllisyystilanne vuonna 2014.....	8
3.3	Tradenomien työllisyys	10
4	Tutkimusmenetelmät	11
4.1	Kvantitatiivisen aineiston kerääminen	11
4.2	Validiteetti, reliabiliteetti ja objektiivisuus	12
4.3	Otanta	13
4.4	Kyselylomakkeen laatiminen.....	14
4.5	Virhelähteitä	15
5	Tutkimuksen tulokset	17
5.1	Tutkimuksen kulku ja keskeiset tulokset.....	17
6	Johtopäätökset.....	58
6.1	Yhteenveto	58
7	Lähteet ja liitteet	62

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun Porvoon yksikölle selvittämään millä tavoin vuosina 2011-2013 valmistuneet tradenomit ovat löytäneet omaa alaansa vastaavan työn, kuinka tyytyväisiä he siihen ovat, miten he näkevät oman tulevaisuutensa työelämässä, mistä oppiaineista ja opetustavoista oli eniten hyötyä työelämän kannalta ja millä tavoin heidän nykyinen tilanteensa poikkeaa aikaisempaan (Eklund & Vestman 2011) tutkimukseen verrattaessa.

Tutkimuksen tarkoituksena on antaa HAAGA-HELIA ammattikorkeakoululle tärkeää tietoa siitä, miten heidän koulutusohjelmansa on onnistunut viime vuosien aikana Porvoossa ja miten se on kehittynyt viime vuosien aikana. Lisäksi kaikille tutkimuksen kyselyyn vastanneille lähetetään tutkimustulokset, jotta he saavat päivitettyä tietoa siitä missä heidän valmistuneet vertaisensa ovat työurallaan tässä vaiheessa. Mikäli tutkimus antaa yhtä kannustavat tulokset kuin kolmen vuoden takainen työllistymistutkimus, voit sitä pitää myös motivoivana välineenä tuleville opiskelijoille, jotta hekin tulisivat pyrkimään opiskelemaan laadukkaaseen opintoympäristöön tulevaisuudessa.

1.1 Tutkimuksen tavoitteet

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää miten vuosina 2011-2013 HAAGA-HELIA Porvoon toimipisteen suomenkieliseltä liiketalouden linjalta valmistuneet tradenomit ovat työllistyneet valmistumisensa jälkeen. Tutkimuksen tavoitteena on myös saada käsitystä siitä onko liiketalouden koulutus vastannut työelämän haasteita ja vaatimuksia ja ovatko tradenomit työllistyneet omalle alalleen. Tutkimuksessa tehdään myös vertailua aikaisempaan saman aiheeseen työllistymistutkimukseen jotta saataisiin selville mihin suuntaan kehitys on mennyt ja kuinka hyödyllinen tradenomin-koulutus on työllistymisen kannalta tänä päivänä. Alatavoitteita ovat muun muassa selvittää miten erikoistumissuuntauksen valinta on vaikuttanut työllistymiseen sekä kuinka hyväpalkkaisissa töissä tradenomit ovat.

1.2 Tutkimusongelmat

Tutkimuksessa olisi tarkoitus saada vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

1. Miten vuosina 2011-2013 HAAGA-HELIA:sta valmistuneet suomenkieliset tradenomit ovat työllistyneet?
2. Vastaavatko työtehtävät heidän koulutustaan?
3. Miten tämän hetkinen työllistymistilanne eroaa aikaisemmasta?
4. Miten kansainvälisen kaupan ja taloushallinnon suunnan valitseminen vaikuttaa työllistymiseen?
5. Mitkä oppiaineet auttoivat eniten työllistymisessä?
6. Kuinka hyväpalkkaisissa töissä tradenomit ovat?
7. Millä tavoin tradenomit ovat löytäneet nykyisen työnsä?

1.3 Tutkimuksen rajaukset

Tutkimus keskittyy ainoastaan HAAGA-HELIA Porvoo toimipisteen suomenkielisiin tradenomi-opiskelijoihin eli siitä rajautuvat pois muut HAAGA-HELIA:n ammattikorkeakouluista valmistuneet liiketalouden tradenomit sekä muilla kielillä opiskelleet (ruotsi ja englanti). Tutkimuksessa haastatellaan vuosina 2011-2013 valmistuneita tradenomeja eli aikaisemmin valmistuneet rajautuvat tästä pois. Tarkoituksena on antaa mahdollisimman ajankohtainen käsitys tradenomien tämän hetkisestä työllistymistilanteesta, jotta tuloksia voidaan vertailla aikaisempaan tutkimukseen.

2 Tietoperusta

Tässä kappaleessa kerrotaan aikaisemmista tutkimuksista omaan aiheeseeni liittyen sekä kerrotaan ammattikorkeakoulusta konseptina, HAAGA-HELIA:n koulutuksen sisällöstä, Porvoon yksiköstä sekä tradenomin koulutusohjelmista ja sen tarjoamista mahdollisuuksista.

2.1 Aikaisemmat tutkimukset

Aikaisempia tutkimuksia tradenomien työllistymiseen liittyen on tehty vuosian saatossa useita. Päätin valita helpon saatavuuden, ajankohtaisuuden ja aiheen samankaltaisuuden vuoksi Joonas Eklundin ja Jenna Vestmanin laatiman Tradenomien työllistymistutkimuksen vuodelta 2011.

Heidän laatimansa opinnäytetyö keskittyi omaani tavoin HAAGA-HELIA Porvoosta valmistuneisiin suomenkielisiin tradenomeihin ja tutkimuksensa kohteena oli vuosina 2007-2010 valmistuneet liiketalouden tradenomit. He tutkivat sitä miten edellä mainituina vuosina valmistuneet tradenomit olivat työllistyneet ja miten nämä kokivat tutkinnon valmistaneen heitä työelämää varten. Lisäksi tutkimuksessa kartoitettiin valmistuneiden maantieteellistä sijaintia, ja halukkuutta työuralla etenemiseen sekä jatkokoulutukseen.

Eklundin ja Vestmanin tutkimuksesta kävi ilmi että HAAGA-HELIA Porvoon yksiköstä valmistuneet opiskelijat ovat työllistyneet hyvin ja suurin osa myös omalle alalleen. Lisäksi koulutus tarjoaa riittävät valmiudet uralla etenemiseen pidemmällä tähtäimellä. (Eklund & Vestman 2011. sivu 57)

2.2 Ammattikorkeakoulujärjestelmä

Ammattikorkeakoulut eli AMK:t ovat monialaisia ja alueellisia korkeakouluja, joiden toiminta painottuu työelämään sekä aluekohtaiseen kehittämistyöhön. Ammattikorkeakouluissa suoritettavat tutkinnot ovat eri ammatteihin tähtääviä korkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa tarvittavat välineet työelämän haasteisiin sekä siinä tarvittavien taitojen tutkimiseen ja kehittämiseen. Tavoitteena on mahdollis-

taa valmistuneen opiskelijan pätevyys asiantuntijatehtävissä eri aloilla. Ammattikorkeakoulujen soveltava ja syventävä tutkimus- ja kehitystyö hyödyttää opetusta sekä tukee alueellista kehitystä, elinkeinoja ja työelämää. Koulut tarjoavat ja kehittävät aikuiskoulutusta, jotta osaaminen työelämässä paranisi. Tämän lisäksi voidaan tarjota ammatillista opettajankoulutusta.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen muodostamaa korkeakoulujärjestelmää kehitetään kansainvälisesti mahdollisimman kilpailukykyiseksi kokonaisuudeksi. Tarkoituksena on myös tuottaa työvoimaa koulujen paikallisiin tarpeisiin sekä päinvastoin pyritään kannustamaan yritystoimintaa paikallisesti vastaamaan koulujen tarpeita. (Opetus- ja kulttuuriministeriön sähköinen julkaisu 2012.)

2.3 HAAGA-HELIA

HAAGA-HELIA on suomalainen ammattikorkeakoulu, jolla on yhteensä kuusi toimipaikkaa ja nämä sijaitsevat Helsingin Pasilassa, Vallilassa, Malmilla, Haagassa, Porvoossa sekä Vierumäellä. HAAGA-HELIA:n koulutusaloja ovat liiketalous, matkailu, tietotekniikka, toimittajakoulutus, johdon assistenttikoulutus, liikunta-ala sekä ammatillinen opettajakoulutus. HH:n tutkintonimikkeet ovat tradenomi, restonomi, medianomi sekä liikunnanohjaaja. Jokaiselta opintoalalta on myös mahdollista suorittaa jatkokoulutus. Tradenomikoulutusta tarjoavat Pasilan, Vallilan, Malmin sekä Porvoon yksiköt. Restonomiksi on mahdollista kouluttautua Haagassa tai Porvoossa. Pasilassa koulutetaan myös medianomeja ja liikunnanohjaajaksi voi valmistua ainoastaan Vierumäellä. HAAGA-HELIA:ssa opiskelee noin 10 000 opiskelijaa. Heistä 300 on lähteviä vaihtoopiskelijoita ja 350 tulevia sellaisia. Tämän lisäksi HAAGA-HELIA:ssa opiskelee noin 1000 ulkomaalaista. HAAGA-HELIA:ssa on myös noin 450 opettajaa ja 200 henkilöä muissa tehtävissä. (HAAGA-HELIA 2012.)

2.3.1 HAAGA-HELIA Porvoon yksikkö

Nykyinen Porvoon HAAGA-HELIA avattiin uusissa tiloissa vuoden 2011 tammikuussa. Aikaisemmat tilat sijaitsivat muutaman sadan metrin päässä vanhemmassa koulurakennuksessa. Campuksella toimivat samoissa tiloissa HH:n lisäksi Laurean ammattikorkeakoulu. HH:n ohjelmissa opiskelee noin 1100 opiskelijaa ja Laureassa reilut 300.

HH:n Porvoon toimipaikassa tarjotaan liiketalouden koulutusta suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Suomenkielisessä liiketalouden ohjelmassa on kaksi eri suuntautumisvaihtoehtoa, mitkä ovat taloushallinto ja kansainvälinen kauppa. (HAAGA-HELIA 2012.)

2.4 Tradenomin tutkinto

Tradenomin-tutkinto (Bachelor of Business Administration) on alempi korkeakoulututkinto jonka voi suorittaa ammattikorkeakoulussa. Tradenomiksi voi opiskella ja valmistua yhteensä 23 eri koulussa Suomessa. Suomenkielisen linjan lisäksi tutkinnon voi suorittaa ruotsiksi, englanniksi sekä saksaksi. Eri suuntauksien ja kielivaihtoehtojen tutkinnot poikkeavat toisistaan. Tradenomin tutkinnon laajuus on kaiken kaikkiaan 210 opintopistettä ja siihen sisältyy työharjoittelu (30op) sekä opinnäytetyö (15op). Tutkinnon suorittamisen aikana tulee valita tietty suuntaus mihin erikoistua. Näillä suuntauksilla on tiettyjä eroavaisuuksia mutta yhteistä niissä on se, että niihin sisältyy tietotekniikka, laskentatoimi, markkinointi, johtaminen sekä yrittäjyyteen ja kansainvälistymiseen liittyviä opintoja. Jokaisen tradenomin tulee myös suorittaa noin viiden kuukauden mittainen työharjoittelujakso jossain yrityksessä sekä kirjoittaa opinnäytetyö yleensä tutkinnon loppuvaiheessa. (Tradenomiliitto 2012.)

Tradenomin tutkintoa suorittamaan voi hakea kuka tahansa jolla on joko sivistävä tai ammatillinen tutkinto aiemmin suoritettuna. Myös molemmat tutkinnot omaava voi hakea kouluun. Opiskelemaan haetaan yhteishaun kautta joko keväällä tai syksyllä. Keväisin on enemmän paikkoja auki sekä enemmän niihin hakevia. (Tradenomiliitto 2012.)

Tradenomeista 70,6 % on naisia ja 29,4 % miehiä (TRAL:n jäsentutkimus 2012). Tämä on suurin piirtein sama sukupuolisuhde kuin vuonna 2010. Keskipalkka tradenomeilla on 3329e kuukaudessa mikä on selkeästi enemmän kuin kaksi vuotta sitten. Lisäksi tradenomien keski-ikä on noussut 34 ikävuoteen ja keskimääräisten ammattivuosien mää-

rä 6,1 vuoteen. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala on edelleen selkeästi suosituin (85 %). (Tradenomiliitto 2012.)

Yleisimmin tradenomi sijoittuu yrityksessä asiantuntijatehtäviin (44,2 %), mutta myös toimihenkilöiksi (37,2 %) ja keskijohtoon (14,4 %). Yrityksen johdossa toimii (3,6 %) tradenomeista.

Tradenomien yleisimmät työtehtävät olivat vuonna 2011 seuraavat:

• Taloudelliset tehtävät	25,5%
• Markkinointitehtävät	15,5%
• Tietojenkäsittelytehtävät	14,9%
• Henkilöstöhallinnolliset tehtävät	7,6%
• Materiaalitaloudelliset tehtävät	5,3%
• Opetus-, koulutus- ja tutkimustehtävät	2,3%
• Muu	29,4%

Tradenomin koulutusalat ovat seuraavat:

- Finanssi- ja talousasiantuntijan ko.
- Johdon assistenttityön ja kielten ko.
- Kansainvälisen kaupan ko.
- Kirjasto- ja tietopalvelun ko.
- Liiketalouden ko.
- Liiketoiminnan logistiikan ko.
- Myyntityön ko.
- Pk-yrittäjyyden ko.
- Tietojenkäsittelyn ko.
- Turvallisuusalan ko.
- Yritystoiminnan kehittämisen ko.

(Tradenomiliitto 2012.)

2.4.1 Ylempi AMK-tutkinto

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on työelämälähtöinen tutkinto ja se on tarkoitettu jo valmistuneille tradenomeille. Sen laajuus on 90 opintopistettä ja siihen sisältyy 30 opintopisteen työharjoittelu. Tutkinto poikkeaa alemmasta esimerkiksi siten, että siinä

aihe liittyy johonkin sen hetkiseen työtehtävään. Ylemmän ammattikorkeakoulututkin-
non tarkoituksena on syventää aiemmin opittua ja kehittää osaamista niin teorian kuin
käytännön osaamisen suhteen. Tutkinnon suorittajan on kuitenkin tullut olla yhtäjak-
soisesti työelämässä jo kolme vuotta valmistumisensa jälkeen.

Koulutukseen voi hakea kuka tahansa jolla on ammattikorkeatutkinto, soveltava AMK-
tutkinto tai joku muu soveltava korkeakoulututkinto. Hakea voi niin kevään kuin syk-
synkin yhteishauissa.

Ylemmän ammattikorkeakoulun käynyt voi käyttää eri tutkintonimikettä kuin alemmas-
ta valmistunut. Nämä ovat tradenomi (AMK) sekä tradenomi (ylempi AMK). Ylempi
tutkinto antaa saman kelpoisuuden julkisiin virkoihin kuin ylempi korkeakoulututkinto.
(Tradenomiliitto 2012.)

3 Työllisyystilanteen kehittyminen 2000-luvulla Suomessa

Tässä luvussa käsitellään työmarkkinoita työllisyysasteen ja työllisten osalta Suomessa vuodesta 2000 tähän päivään ja pohditaan työllistymismahdollisuuksien muutoksia aikaisemman tutkimuksen julkaisun aikaan verrattuna tuoreempaan työllistymistutkimukseen.

3.1 Työllisyystilanne vuodesta 2000 vuoteen 2010

Työllisyys trendi yleisesti kaikki alat huomioon ottaen Suomessa on ollut koko 2000-luvun nouseva. Talouden nousun myötä myös työllisyystilastot ovat nousseet tasaiset vaikkakin vuonna 2003 tapahtui pieni notkahdus. Vuonna 2008 finanssikriisin myötä työllisten määrä Suomessa väheni selvästi ja taantumaa kesti noin vuoden ajan. Tämän jälkeen meni vielä toinen vuosi kunnes suhdanne kääntyi jälleen hitaaseen nousuun ja työllisyysaste sekä työllisten määrä alkoi taas lisääntyä. Vuonna 2012 tapahtui pienoinen negatiivinen notkahdus minkä jälkeen työllisten määrä on pysynyt tasaisena ja ollut noin 2 400 000 yhteensä. (Tilastokeskus 2010.)

3.2 Työllisyystilanne vuonna 2014

Suomessa työllisiä kansalaisia oli 2 392 000 vuonna 2014 mikä on suurin piirtein sama määrä kuin vuotta aikaisemmin. Työllisten määrä kasvoi yksityisellä sektorilla kun se puolestaan heikkeni hieman julkisella. Työllisyysaste on pysynyt aika pitkälti myös samana noin 66,6 prosentissa 15-64 vuotiaiden kohdalla. Työllisyysaste tarkoittaa työllisten prosentuaalista osuutta väestöstä. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

Vuoden 2014 tammikuussa Työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilaston mukaan Suomessa oli 327 600 työtöntä työnhakijaa. Tämä luku on 35 100 enemmän kuin vuonna 2013 samaan aikaan. Työttömien työnhakijoiden trendi on ollut nouseva vuoden 2012 tammikuusta lähtien. On kuitenkin viitteitä siitä että tämän hetkinen tilanne on parantumassa ja työttömien määrä on saavuttanut eräänlaisen lakipisteen sillä vuoden 2013 lopussa työttömiä oli 2 300 enemmän. Työttömistä työnhakijoista oli tammikuussa kokoaikaisesti lomautettuja 131 400 eli 2 100 vähemmän kuin vuoden 2013 joulukuussa. Tämän lisäksi lyhennettyä työviikkoa tekeviä työnhakijoita oli lisäksi 8 400

mikä on vuotta aikaisempaan verrattuna 5 200 hakijaa vähemmän. Kaiken kaikkiaan tammikuussa vuonna 2014 työnhakijoita elinkeinotoimistossa oli 549 700 eli 54 900 enemmän kuin 2013. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

Tammikuun vuoden 2014 loppuun mennessä uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin 53 700 mikä tarkoittaa että niitä oli 1 800 vähemmän kuin aikaisempaan vuonna samaan aikaan. Kaikkiaan avoimia työpaikkoja oli 76 300 eli 3000 vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Neljässä ammattiryhmässä työpaikkojen määrä on lisääntynyt. Kaksi eniten työpaikkoja sisältänyttä ryhmää oli teollisuus sekä kaupanala. Tämä on lupaavaa tradenomien työllistymistä silmällä pitäen. Toisaalta avoimet työpaikat vähenivät viides-ssä ryhmässä joista kärjessä korkeimmin koulutetut sekä hallinto- ja toimistotyö. Käsitkseni mukaan korkeimmin koulutettujen ryhmään ei sisälly tradenomi-tutkinnon suorittaneet vaan ylimmän akateemisen tutkinnon suorittaneet ihmiset. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

Työttömien työnhakijoiden määrä nousi tammikuussa 2014 edelliseen vuoteen verrattuna kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueella. Eniten tämä hakijoiden määrä nousi Uudellamaalla (21 %), Kainuussa (16 %) sekä Pirkanmaalla (15 %). Ammattiryhmittäin se nousi eniten korkeimmin koulutettujen osalta, teollisessa työssä sekä terveydenhuollossa. Miehiä hakijoista oli 59 % ja naisia 41 %. Edellisvuoteen verrattuna miesten työttömyys nousi 11 %:lla ja naisten 13 %:lla. Nuorten työttömyys nousi myös edellisestä vuodesta. Huomioitavaa on kuitenkin että tilanne on parantunut vuoden 2013 vuodelle 2014 tultaessa eli suunta on positiivinen. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

Aikaisempi tradenomien työllisyystutkimus julkaistiin vuonna 2011 ja siinä haastateltavina oli vuosina 2007-2010 valmistuneet alumnit. Tämän perusteella on syytä olettaa että tämän jälkeen valmistuneet tradenomit ovat työllistyneet suurin piirtein yhtä hyvin. Ennen vuotta 2008 työllisyystilanne oli erittäin korkealla ja työmahdollisuudet olivat valoisat. Vuoden 2008 jälkeen työllisyysaste kuitenkin romahti globaalista finanssikriisistä johtuen ja ainakaan vielä ei käyrä ole kohonnut vuoden 2007-2008 lukemiin vaan nousu on ollut epävarmaa ja hillittyä. Aikaisemman tutkimuksen tulokset ovat hieman

kaksijakoisia koska maailmantaloudellinen tilanne muuttui niin äkkinäisesti. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

3.3 Tradenomien työllisyys

Tradenomit ovat työllistyneet omalle alalleen yrityksiin tai julkiselle sektorille yleisesti ottaen hyvin. Heistä moni on saanut töitä onnistuneesti ja työskentelee eri asiantuntija-tehtävissä, johtotehtävissä tai ihan vain työntekijän roolissa. Omaa alaa on kuitenkin tavallaan vaikeaa määrittää, koska työmarkkinat ja työpaikat eivät määrity ammatti- tai tiedekunnan mukaan. Tämän lisäksi on syytä muistaa että yhteiskunnassa tulee tapahtumaan paljon ammattirakenne muutoksia tulevien vuosien aikana kun osa aloista katoaa ja tilalle tulee uusia. Lisäksi työntekijöiden yrityskohtainen vaihtuvuus vilkastuu, kansainvälisyys lisääntyy ja työurat lyhenee.

AMK-tutkinnon suorittaneet työllistyvät yleisesti ottaen hyvin. Koulutusalojen välillä on kuitenkin suuria vaihteluita. AMK-tutkinnon suorittaneista kaikkein parhaiten ovat työllistyneet AMK-insinöörit joiden työllisyysaste vuonna 2004 oli 89 % ja heikoiten työllistyneitä ovat taidealoilta valmistuneet joiden työllisyysaste samana vuonna oli vain 73 %. (Tilastokeskus 2004.)

4 Tutkimusmenetelmät

Empiirinen tutkimus jaotellaan usein kvantitatiiviseen eli määrälliseen tutkimukseen sekä kvalitatiiviseen eli laadulliseen tutkimukseen. Perinteisesti ajateltuna kyselylomake edustaa tyypillistä määrällistä ja teemahaastattelu puolestaan laadullista tutkimusta. Analysoinnissa jako ei taas ole ihan niin selkeä nimittäin teemahaastattelu voidaan analysoida kvantifioiden ja kirjekyselyssä taas voi olla avoimia kohtia jotka käsitellään joko kvalifioiden tai kvantifioiden. Tässä tutkimuksessa menetelmänä tullaan käyttämään määrällistä tutkimusmenetelmää.

Kyselylomakkeen lisäksi muita tavanomaisia kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän muotoja ovat esim. haastattelut, systemaattiset havainnoinnit sekä tietyn tyyppiset sähköiset kyselylomakkeet. Tutkimusmenetelmän valintaan vaikuttaa se mitä tutkimuksella halutaan selvittää ja se keneltä vastauksia pyritään saamaan. Hyvin suunniteltu kyselylomake helpottaa ja edistää tutkimuksen tuloksellisuutta huomattavasti, joten opiskelijana joudun tarkkaan harkitsemaan millaisista kysymyksistä se koostuu. Koska tarkoituksena on tehdä vertailua edellisen tutkimuksen tulosten välillä, tulen ottamaan suurelta osin mallia aikaisemmasta tutkimuksesta. Yksi tärkeimmistä huomioinneista on tutkimusongelman ratkaiseminen ja sen lähestyminen oikeanlaisilla kysymyksillä. (Harju & Pohjanmäki, Kvantitatiivisen aineiston kerääminen ja sen analysointi SPSS-ohjelmalla, 2005. 11) (Harju & Pohjanmäki 2005,)

4.1 Kvantitatiivisen aineiston kerääminen

Määrällisen tutkimuksen keskeisiä vaiheita ovat empiirisen aineiston kerääminen. Tutkimuksen onnistuminen määräytyy hyvin pitkälti sen perusteella, onko kyselylomakkeessa oikeat kysymykset oikealla tavalla esitettyinä. Väärät kysymykset pilaavat koko tutkimuksen. Tyypillinen kyselylomake on jo edellä mainittu kirjekysely, joka postitetaan haastateltaville saatekirjeen ja ylimääräisen kirjekuoren kanssa.

Sisällön analyysissä tutkimuksen tekijä päättää itse mitä aineistoa hän käyttää. Tutkija laatii luokitusrunгон jonka perusteella aineisto yksiköidään. Yksiköt voivat olla esim. sanoja, merkkejä tai vastauksia kysymyksiin. Sen jälkeen yksiköt kootaan yhteen ja niitä voidaan analysoida esimerkiksi kappalemäärin tai prosentuaalisesti. (Harju & Pohjanmäki 2005, 11)

Jokaisessa tutkimuksessa olisi syytä huomioida eettinen näkökulma. Vastaajilla tulee olla tiedossa että mitä tutkitaan. Tämä mainitaan esimerkiksi saatekirjeessä. Tutkittavilla on ehdoton oikeus tietosuojaan ja yksityisyyteen. Kaikista tärkeintä on ettei tutkittavia loukata millään tavalla. (Harju & Pohjanmäki 2005, 12)

4.2 Validiteetti, reliabiliteetti ja objektiivisuus

Tutkimuksen validiteetti kertoo mittauksen oikeellisuudesta eli siitä miten hyvin se mittaa sitä mitä sen on tarkoitettu mittaavan. Validiteetti jaotellaan sisäiseen ja ulkoiseen validiteettiin. Sisäinen validiteetti liittyy tutkimuksen teoriaan ja käsitteisiin ja on näin ollen ei-mitattava ominaisuus. Sillä tarkoitetaan sitä vastaavatko mittarin kysymykset teoriaosassa esitetyjä käsitteitä, ovatko ne oikein operationalisoidut ja kattavatko käsitteet koko tutkittavan ilmiön. Jos esim. tutkijan tehtävänä on selvittää kuinka hyvin työntekijät suoriutuvat työtehtävistään yrityksessä, tulee hänen ensin selvittää mitkä asiat vaikuttavat työn onnistumiseen ja miten onnistumista ylipäätään mitataan. Lisäksi tulee selvittää mitkä ovat työtehtävien onnistumisen määrittävät osa-alueet. Ulkoisessa validiteetissa myös muiden samoja tuloksia tarkastelevien tutkijoiden tulee päätyä samaan lopputulokseen kuin tutkija itse. Tästä johtuen sisäisen ja ulkoisen validiteetin tulee kulkea samaa polkua alusta loppuun. Systemaattisuus, kriittisyys ja objektiivisuus edesauttavat tutkimuksen validiteettia. (Harju & Pohjanmäki 2005, 13)

Reliabiliteetti tarkoittaa tutkimustulosten tarkkuutta ja mittauksen toistettavuutta. Tutkimuksen sisäinen reliabiliteetti saadaan selville mittaamalla sama tilastoyksikkö useam-

paan kertaan. Sama tulos tarkoittaa sen olevan reliabeeli. Ulkoinen reliabiliteetti tarkoittaa että mittaukset voidaan toistaa muissakin tutkimuksissa ja tilanteissa.

Objektiivisuus tutkimuksen totuudenmukaisuudessa on ensiarvoisen tärkeää. Se kuvaa yksiselitteisyyttä, kiistattomuutta ja värittömyyttä. Oikeanlaisen tutkimuksen edellytyksenä on selvittää tutkimuskohde sellaisena kuin se todellisuudessa on eikä tuloksiin saa vaikuttaa tutkijan omat mielipiteet poliittiset aatteet. (Harju & Pohjanmäki 2005, 14)

4.3 Otanta

Perusjoukko eli populaatio on tutkimuksessa joukko jota tutkitaan. Usein perusjoukko on niin suuri että sen tutkimiseen kuluisi turhan paljon aikaa ja aiheesta riippuen rahaa. Tällöin päädytään otantatutkimukseen, jossa perusjoukosta valikoituu pienempi joukko tutkimuksen kohteita. Otantamenetelmiä on useita erilaisia.

Jos perusjoukko on riittävän pieni lukumääräisesti (alle 400) voidaan koko joukko tutkia. Tutkijan tulee kuitenkin itse tehdä päätös siitä tutkiiko hän koko populaatiota vai vain osaa siitä. Otannassa on syytä kiinnittää huomiota tiettyihin perusasioihin. Otannan on oltava riittävän edustava esimerkiksi miesten, naisten ja eri ikäryhmien osalta. Analysointi vaiheessa saatetaan ajautua tilanteeseen, jossa pienemmiksi jaotellut ryhmät eivät ole riittävän suuria. Joukon pienuuden vuoksi voidaan jokin ryhmä joutua jättämään käsittelemättä. Otannan tulisi olla riittävän suuri mutta kuitenkin sen kokoinen ettei sen käsittelyyn mene liian paljon aikaa. Kyselytutkimusta tehdessä tutkijan on syytä tiedostaa mahdollinen vastauksien kato. Esimerkiksi kirjekyselyssä vastausprosentti on useimmiten 50-60%. Toisaalta yhdistämällä kirjekysely ja sähköinen kysely, voidaan vastausten määrän odottaa olevan jonkin verran suurempi.

Otantamenetelmän valinta on usean vaikuttavan tekijän summa, joista yksi tärkeimpiä on se millaisiin kysymyksiin tutkija haluaa vastauksen. Kuvailevissa ja vertailevissa tutkimuksissa otoskoko on yleensä suuri. Otannan perusjoukosta voi suorittaa monilla eri tavoilla. Yksinkertainen satunnaisotanta voidaan toteuttaa esimerkiksi arpomalla. Ni-

mensä mukaisesti siinä otetaan sattumanvaraisesti vastaukset perusjoukosta. Muut todennäköisyyteen perustuvat otantamenetelmät ovat:

- systemaattinen otanta
- ositettu otanta
- ryväsotanta ja
- porrastettu otanta

(Harju & Pohjanmäki 2005, 15)

4.4 Kyselylomakkeen laatiminen

Kyselylomaketta suunniteltaessa tulee miettiä miten aineistoa tullaan käsittelemään ja minkälaisilla kysymyksillä saadaan vastauksia tutkimusongelmiin. Tutkimuksen onnistumisen kannalta oikeanlaisten kysymysten laatiminen on kohtalokkaan tärkeää. Lomaketta suunniteltaessa pitää muistaa tutkimuksen validiteetti. Mittarin laadinta aloitetaan esimerkiksi listaamalla ylös teoria-alueeseen liittyvät osa-alueet, mikä edellyttää laadusta perehtymistä tutkimuksen teoreettiseen viitekehykseen.

Kun valmistelu on tehty, voidaan siirtyä varsinaisten kysymysten laadintaan. Pohjana omassa lomakkeessani on vuoden 2011 Jonas Eklundin ja Jenna Vestmanin Tradenomien työllistymistutkimuksen kirjekysely, josta pyrin muokkaamaan paremman mm. lisäämällä joitain olennaisia kysymyksiä. Tämän lisäksi tulee karsia mahdolliset epäolennaiset kysymykset. Kun tutkimuksen kannalta hyödyllisimmät kysymykset on laadittu, voidaan miettiä niiden järjestystä. Lisäksi tulee pitää huolta siitä että vastauskentät kattavat kaikki vastausvaihtoehdot. Tätä silmällä pitäen voidaan loppuun lisätä vaihtoehto ”*mitä muuta?*”.

Kun kyselylomakkeen raakaversio on saatu valmiiksi, voidaan lomaketta testauttaa esimerkiksi opiskelutovereilla tai perheenjäsenellä. Tämän jälkeen ohjaava opettaja tarkastaa lomakkeen, antaa siitä palautetta ja jos hän hyväksyy lomakkeen niin se voidaan lähettää haastateltaville. Seuraavanlaista listaa voidaan hyödyntää lomakkeen suunnittelussa:

- Tarkastetaan että lomakkeen kysymykset vastaavat tutkimusongelmiin
- Tarkastellaan kysymysten ja teorian välistä suhdetta
- Karsintaa ylimääräiset ja turhat kysymykset pois
- Tarkistetaan että kaikki vastausvaihtoehdot löytyy
- Tarkastetaan että kysymykset ovat yksiselitteisiä ja selkeitä
- Varmistetaan että vastaajalla on riittävästi tilaa vastata

Mittarissa eli kyselylomakkeessa voidaan kysyä myös samaa asiaa useampaan kertaan mutta eri muodossa. Tällöin saadaan aikaan osio, jota kutsutaan kysymyspatteristiksi.

Kyselylomakkeen alkuosa koostuu taustakysymyksistä (taustamuuttujista) jotka voivat liittyä esimerkiksi haastateltavien sukupuoleen, ikään tai aikaisempaan koulutukseen. Nämä kysymykset tulee suunnitella huolella, sillä niitä ei voi enää analysointivaiheessa vaihtaa, poistaa tai lisätä. Oman mittarin laatiminen ei ole aina välttämätöntä, sillä joissain tapauksissa voidaan hyödyntää aikaisempaa lomaketta jos se on koettu toimivaksi. Tällöin säästyy paljon aikaa.

Jotta kyselylomake houkuttelisi haastateltavia vastaamaan, tulisi sen ulkoasun olla selkeä, looginen ja riittävän tiivistetty. Lisäksi vastaajan on helpompaa täyttää vastaukset jos mittarissa on mahdollisimman paljon valmiita vastausvaihtoehtoja. Tämä myös helpottaa työtä analysointivaiheessa (Harju & Pohjanmäki 2005, 17)

4.5 Virhelähteitä

Kuten kaikissa tutkimuksissa, myös otantatutkimuksessa saattaa esiintyä virheitä. Niitä on helpompaa välttää kun tiedostetaan niiden olemassaolo. Virheitä voi syntyä esimerkiksi siten että valitaan tutkimukseen sopimaton otantamenetelmä, otos ei ole edustuskelpoinen tai sen koko on liian pieni. Vastaamiseen liittyviä virheitä voivat olla esimerkiksi vastaajasta itsestään johtuvat virheet kuten tahallisten väärin vastauksien antaminen tai kysymysten väärinymmärtäminen. Vastaamiseen liittyvät virheet voivat johtua myös tutkijasta, jos kohderyhmä on esimerkiksi väärä tai kyselylomakkeessa on puutteita. Jos otoskoko jää pieneksi eli kato tulee olemaan suuri, voi jonkin ryhmän edustajien

koko jäädä niin pieneksi ettei se anna oikeanlaista kuvaa tilanteesta. (Harju & Pohjanmäki 2005, 15)

5 Tutkimuksen tulokset

Tässä kappaleessa kerrotaan siitä minkälaisia tuloksia tutkimuksen avulla saatiin ja miten tutkimus lopulta onnistui. Ensin aloitan kertomalla siitä miten tutkimus lähti käyntiin, millä tavoin se oikein vaihe vaiheelta eteni ja minkälaisiin tuloksiin sitten päädyttiin ja miten sen tavoitteet täytettiin. Kappaleessa on useita kuvioita joista käy selväksi millä tavoin vuosina 2011-2013 valmistuneet Porvoon suomenkieliset tradenomit ovat työllistyneet, mitä ajatuksia heillä on nykyisestä työtilanteestaan, kuinka he ovat nähneet mahdollisuudet jotka tradenomin tutkinto on heille antanut ja mitä asioita olisi voinut toteuttaa eri tavoin koulutuksessa. Lopuksi teen vertailua aikaisemman tutkimuksen (Eklund & Vestman, 2011) ja omani välillä.

5.1 Tutkimuksen kulku ja keskeiset tulokset

Tutkimus sai alkunsa vuoden 2014 keväällä helmikuussa kun tiedustelin Porvoon Campuksella mahdollista aihetta opinnäytetyöhöni. Minua kiinnosti erityisesti kvantitatiivisen tutkimuksen tekeminen sillä tutkintoni aikaisemmassa vaiheessa siitä oli positiivisia kokemuksia eri kurssien projektitöiden muodossa. Opettaja Tiina Jokinen ehdotti että tekisin tutkimuksen tradenomien työllistymisestä sillä kyseinen tutkimus on tarkoitettu tehtäväksi säännöllisin väliajoin muutaman vuoden välein. Olisi mielenkiintoista itseni kannalta saada selville miten opiskelu-kollegani ovat työllistyneet valmistumisensa jälkeen jotta voin itsekkin saada käsitystä siihen mihin mahdollisesti voisin tähdätä tulevaisuudessa. Viimeisen sinetin sain tutkimukseni aiheelle Jokiselta kun hän varmisti koulutus- ja ohjelmajohtaja Helja Mäntylältä tutkimuksen tarpeellisuuden. Tämän jälkeen syvennyin aiheeseen tarkemmin ja täytin aiheanalyysin jonka palautin Marina Karlqvistille Porvoon Campukselle.

Opinnäytetyöni ohjaajaksi valikoituivat opettajat Aarni Moisala ja Johan Dromberg, joista ensimmäinen piti opinnäytetyöryhmämme seminaarit. Ensimmäinen tapaaminen tapahtui maaliskuussa hieman aiheanalyysin viimeisen jättöpäivän jälkeen ja siellä opettaja otti lyhyesti kantaa oppilaiden aiheisiin ja sovimme yhdessä milloin pidämme ensimmäisen seminaarin. Osalla opiskelijoista oli tarkoitus saada työnsä valmiiksi nopeammin ja osalla taas oli tarkoitus työstää projektia rauhallisemmin pidemmällä aikavälillä.

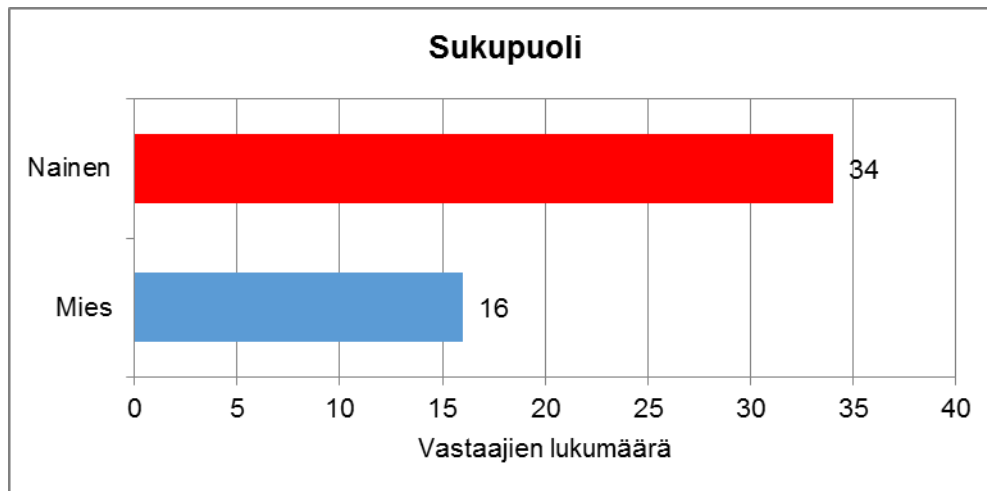
lä. Itselläni oli alkuperäinen tavoite saada työ valmiiksi jo parissa kuukaudessa, mutta katsoin kuitenkin parhaaksi olla kiirehtimättä ja tehdä perusteellista ja laadukasta työtä ilman suurempaa kiirehtimistä. Tämän vuoksi oma tavoitteeni työn valmiiksi saattamisesta siirtyi elokuuhun 2014 toukokuun sijaan.

Koska ONT:ni oli muotoa kvantitatiivinen tutkimus, oli työni aikana avustamassa tähän alaan erikoistunut opettaja Tiina Jokinen. Häneltä sain neuvoja miten tutkimus tulisi toteuttaa ja millä tavoin vastauksia tulisi käsitellä eri ohjelmien avulla.

Aloitin varsinaisen tutkimuksen tekemisen perehtymällä kvantitatiivisten tutkimusmenetelmien teoriaan ja itsenäiseen tiedonhankintaan jotta voisin hyödyntää monia eri lähteitä. Suuren avun sain aikaisemmasta koulussamme teetetystä tutkimuksesta joka toimikin pohjana omalle työlleni. Kun olin saanut teoriaosuuden riittävän pitkälle aloin suunnittelemaan kyselylomakkeen laatimista ja sen toimittamista haastateltaville. Kävi ilmi että koulullamme Porvoon Campuksella järjestettiin valmistuneille tradenomeille yhteinen tilaisuus jonne osallistuneiden vieraiden yhteystiedot kerättiin. Tällä tavoin sain muutaman yhteyshenkilön välityksellä sähköpostiosoitteet mahdollisilta haastateltavilta mikä mahdollisti heille lomakkeen lähettämisen. Kysely lähti kaiken kaikkiaan 239:lle tradenomille joista 50 antoi vastauksensa. Tämä on noin 21% kaikista haastateltavista.

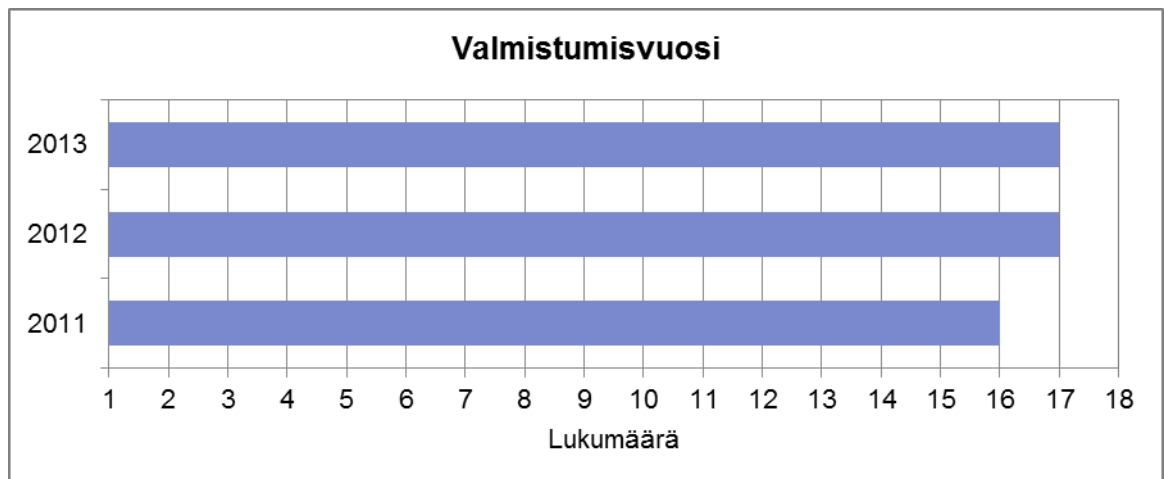
Kysely toteutettiin syöttämällä laaditut kysymykset Webropol-ohjelmistoon ja lähettämällä kysely sähköisesti alumneille. Tuloksia analysoitiin ja vertailtiin Webropolin ja Excel-taulukoinnin avulla.

Vastausten tulokset ja niiden vertailu aikaisempaan tutkimukseen (2011) on esitelty tässä kappaleessa aloittaen ensin uusimmilla tuloksilla ja siirtyen sen jälkeen vertailevaan kuviointiin.

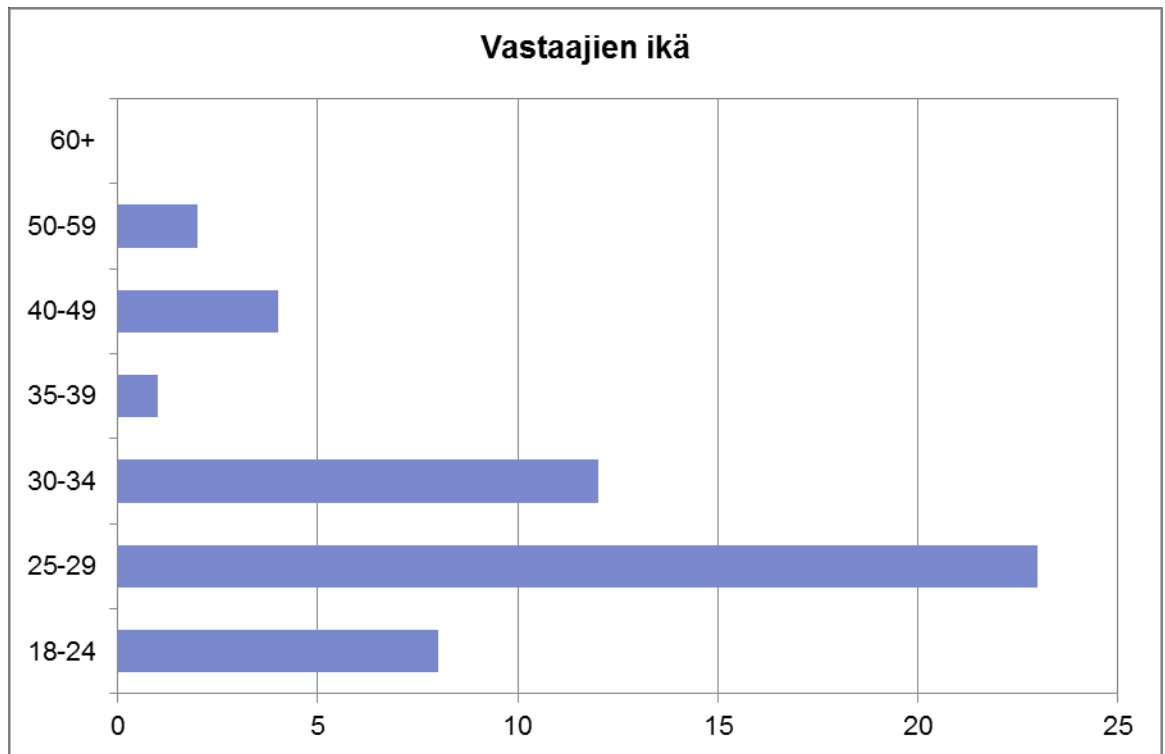
Kuvio 1. Vastaajien sukupuoli

Jokainen 50:stä vastaajasta ilmoitti sukupuolensa. Heistä 34 ilmoitti olevansa naisia ja 16 miehiä. Tämän vuoksi yli puolet vastanneista ovat naisia, mikä toi oman haasteensa sukupuolten väliselle vertailulle. Olennaista kuitenkin oli saada selville sukupuolten välinen ero.

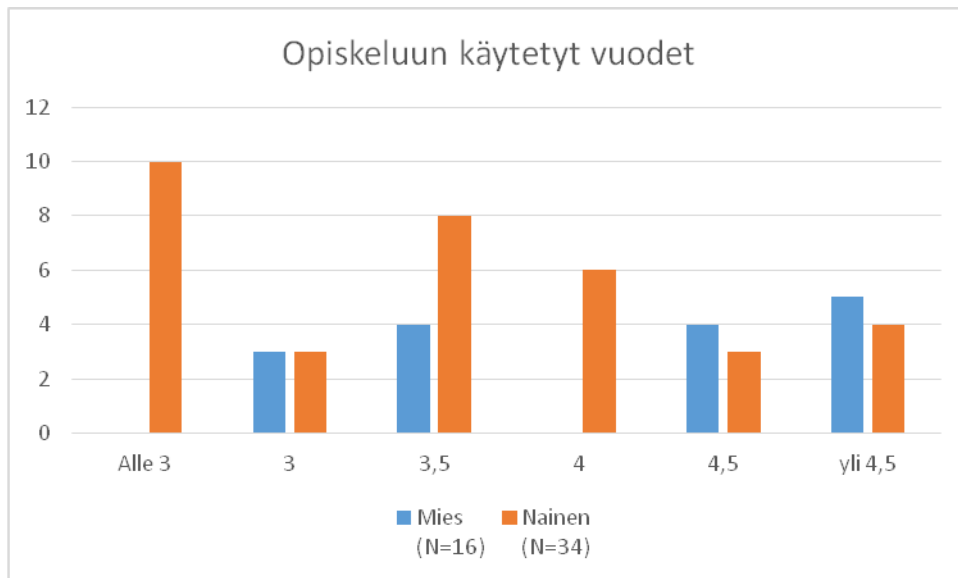
Kuvio 2. Vastaajien valmistumisvuosi

Kysely lähetettiin vuosina 2011, 2012 ja 2013 valmistuneille tradenomeille. Vastaukset jakautuivat valmistumisvuosien osalta todella tasaisesti. Vuonna 2011 valmistuneista vastauksensa antoivat 16 alumnia ja vuosina 12 ja 13 valmistuneista molemmista 17.

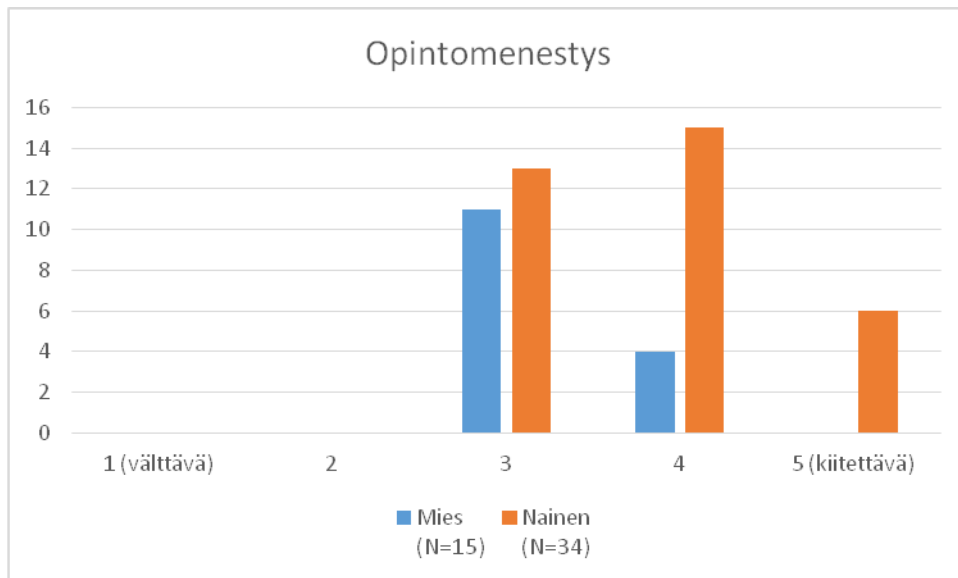
Kuvio 3. Vastaajien ikä

Vastaajista suurinosa (23) ilmoitti iäkseen 25-29. Toiseksi eniten edustettu ikäryhmä oli 30-34 vuotiaat joita oli 12. 18-24 vuotiaiden ikäryhmää edusti 8 vastaajaa. Vanhimmat vastaajat olivat 50-59 vuotiaita. Yhtäkään yli 60 vuotiasta vastaajaa ei tutkimukseen osallistunut.

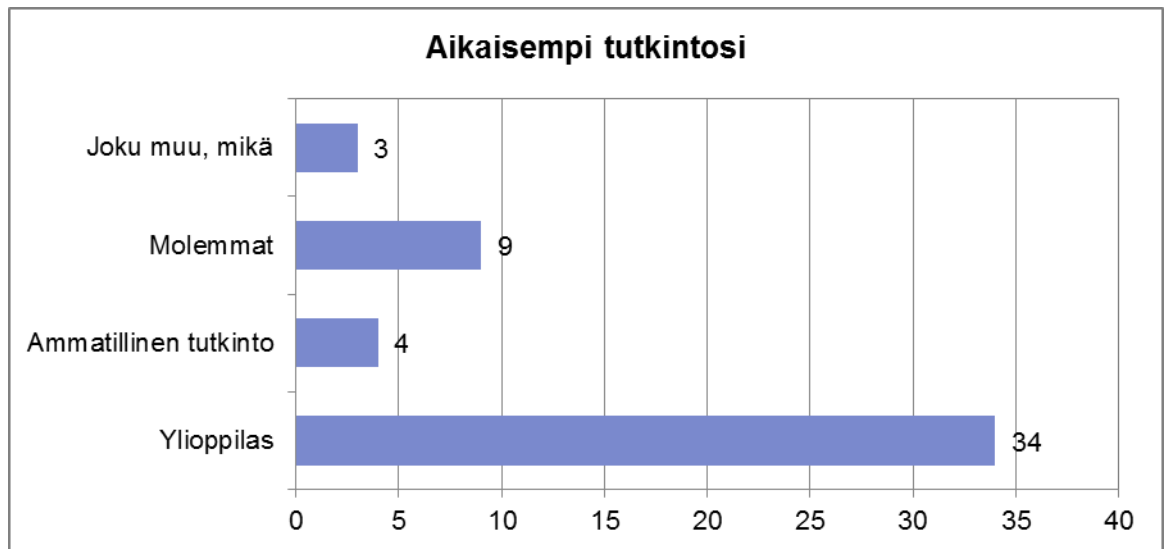
Kuvio 4. Opiskeluun käytetyt vuodet sukupuolen mukaan

Tässä kuviossa on yhdistetty kaikkien vastaajien opiskeluun käytetty aika siihen mitä sukupuolta he edustavat. Huomioitavaa on ehdottomasti se että alle kolme vuotta opintoihinsa käyttäneistä kaikki vastaajat olivat naisia ja heitä oli yhteensä 10. Tämän lisäksi pisimmän ajan opintoihinsa käyttäneistä (4,5 ja yli 4,5) suurin osa oli miehiä suhteellisesti sekä myös määrällisesti. 3,5 vuotta opintoihinsa käyttäneitä oli suhteellisesti saman verran sukupuolten välillä.

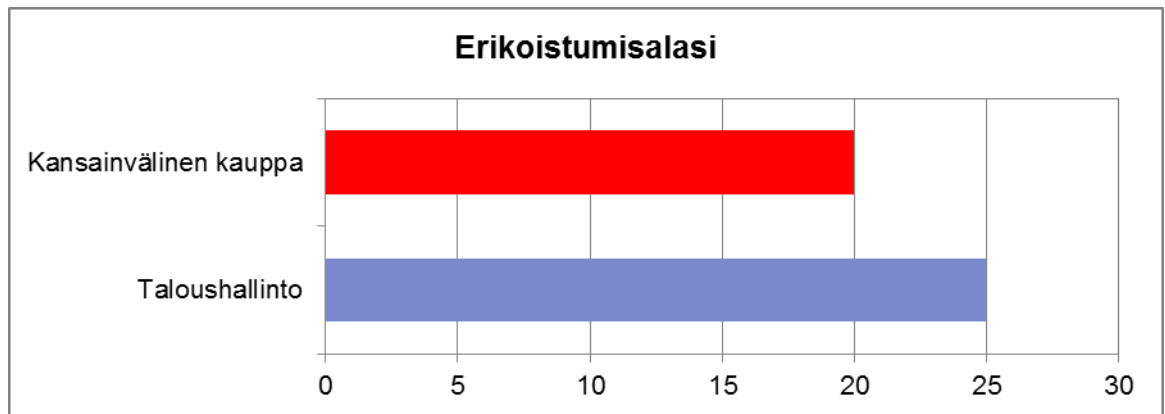
Kuvio 5. Opintomenestys sukupuolen mukaan

Tässä kuviossa nähdään vastaajien opintoarvosanojen jakautuminen sukupuolen mukaan. Miehistä suurinosa (11) ilmoitti arvosanakseen 3 ja loput 5 arvosanan 4. Naisista suurinosa ilmoitti arvosanakseen 4 (15) ja 3 (13). 6 naisvastaajista ilmoitti arvosanakseen 5 eli kiitettävän. Kukaan ei antanut arvosanakseen vastausta 2 tai 1.

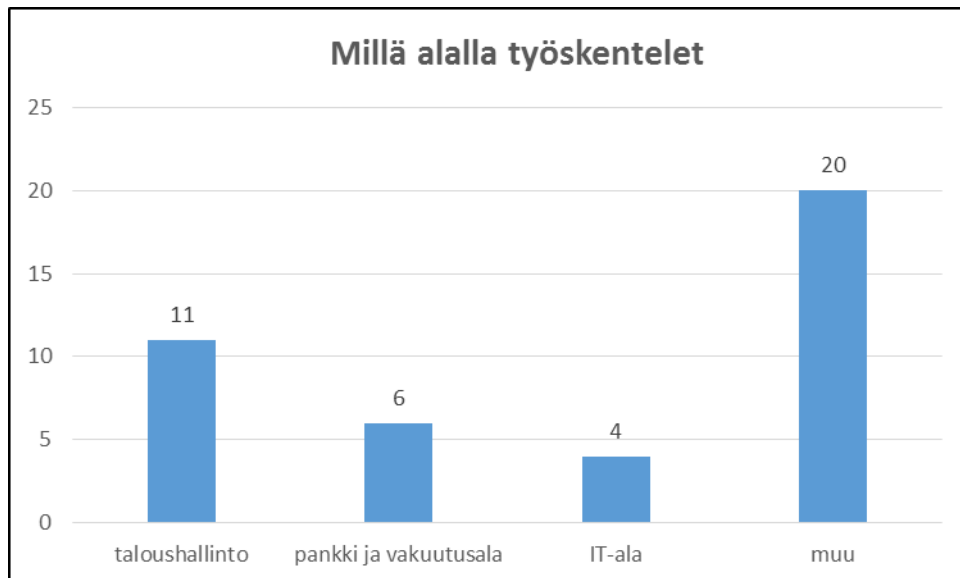
Kuvio 6. Aikaisempi tutkinto

Valtaosa vastaajista ilmoitti aikaisemmaksi tutkinnokseen YO-tutkinnon. Heitä oli yhteensä 34 eli 68 %. Myös 9 vastaajaa ilmoitti opintopohjaiseen kaksoistutkinnon (18%). Avointen vastausten muodossa oli lähinnä YO sekä toinen AMK-tutkinto. Heitä oli 3.

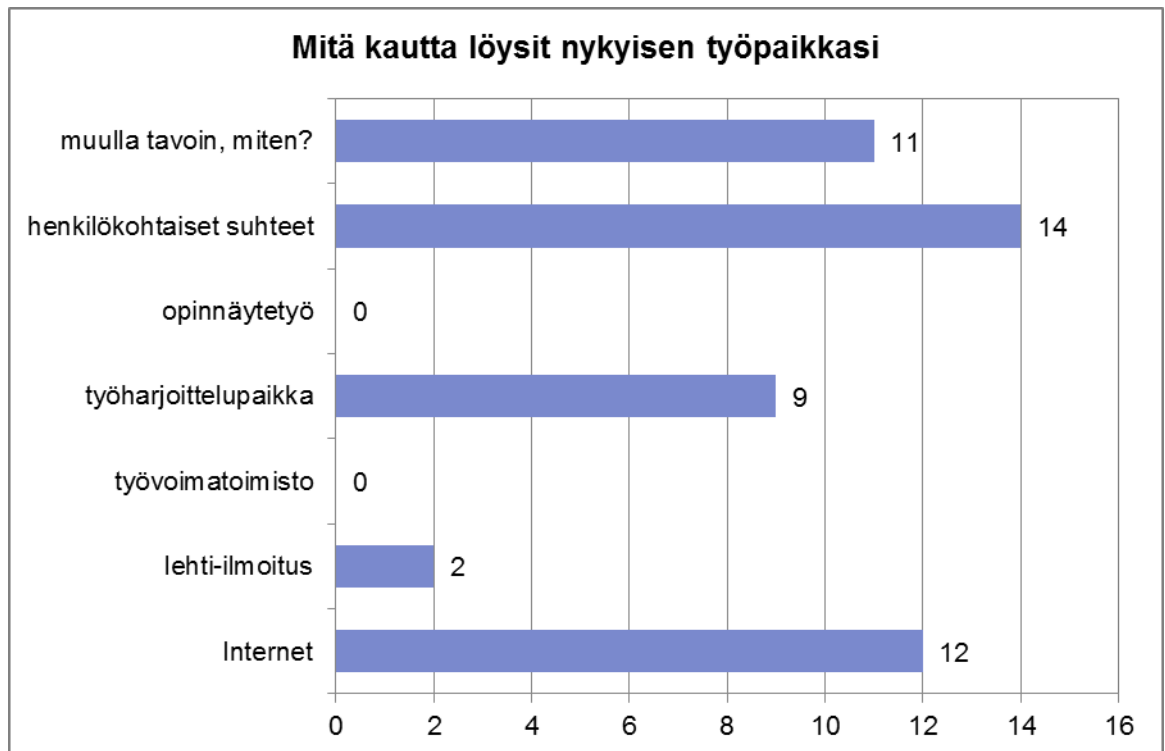
Kuvio 7. Erikoistumissuuntaus

Tutkimuksessa selvitettiin aikaisemmasta (2011) tutkimuksesta poiketen sitä miten erikoistumissuuntaus vaikuttaa työllistymiseen. Vastaajista 45 ilmoitti opintovuosiensa suuntauksen ja heistä 25 oli taloushallinnon puolella ja 20 kansainvälisen kaupan puolella. Porvoon HAAGA-HELIA tarjoaa ainoastaan nämä kaksi suuntausta opiskelijoilleen.

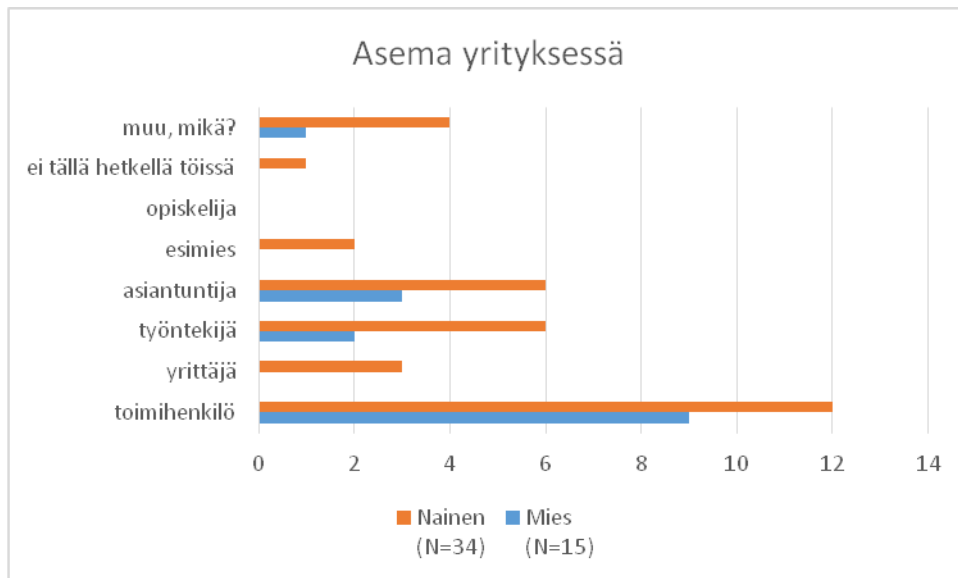
Kuvio 8. Millä toimialalla vastaajat työskentelevät

Kyselyssä haastateltavat saivat antaa vastauksensa avoimesti siihen millä toimialalla he työskentelevät. Tämän perusteella tuli litteroida vastaukset analysointia varten. Tästä johtuen suurinosa vastanneista (20) ilmoitti olevansa vaikeasti luokiteltavalla alalla. Toiseksi eniten vastaajista eli 11 työskentelee taloushallinnon alalla. Loput 10 pankki- ja vakuutusosalalla sekä IT-alalla. Muita kuin luokiteltuja-aloja olivat: teollisuus, opettaja, energia-ala, posti, logistiikka, julkishallinto, kauneusala sekä metallinkäsittely.

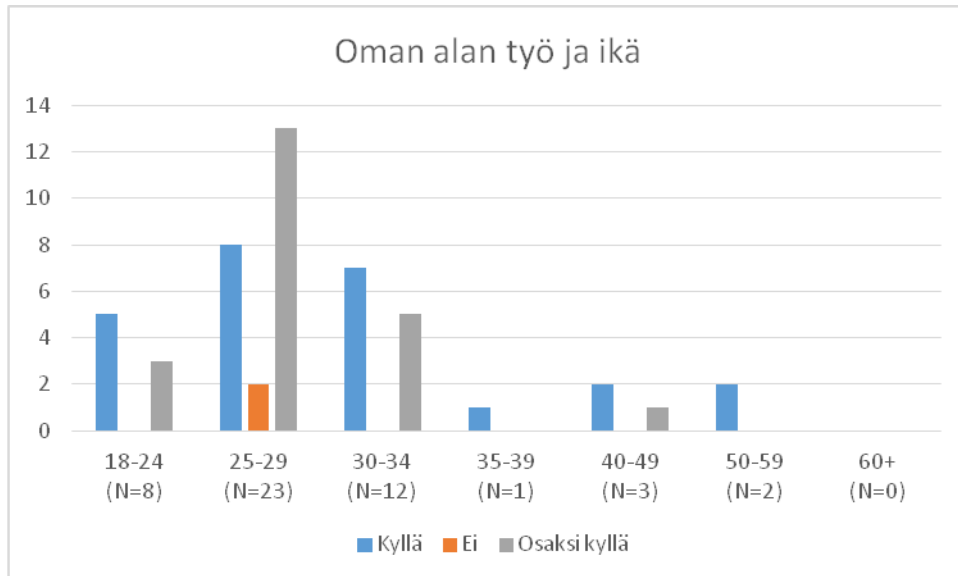
Kuvio 9. Mitä kautta vastaajat löysivät työpaikkansa

14 vastaajaa ilmoitti saaneen työpaikkansa henkilökohtaisilla suhteilla eli sukulaisten tai ystävien kautta. 12 ilmoitti löytäneensä työn internetistä ja 9 työharjoittelun kautta. Kukaan ei antanut vastaukseksi opinnäytetyötä eikä työvoimatoimistoa. 11 ilmoitti löytäneensä työn muulla tavoin. Muita tapoja olivat: perheyritys, yrittäjyys, Facebook, EilaKaisla, LinkedIn, työnantaja löysi työntekijän itse, sekä yksi ilmoitti ettei ole työtä löytänyt.

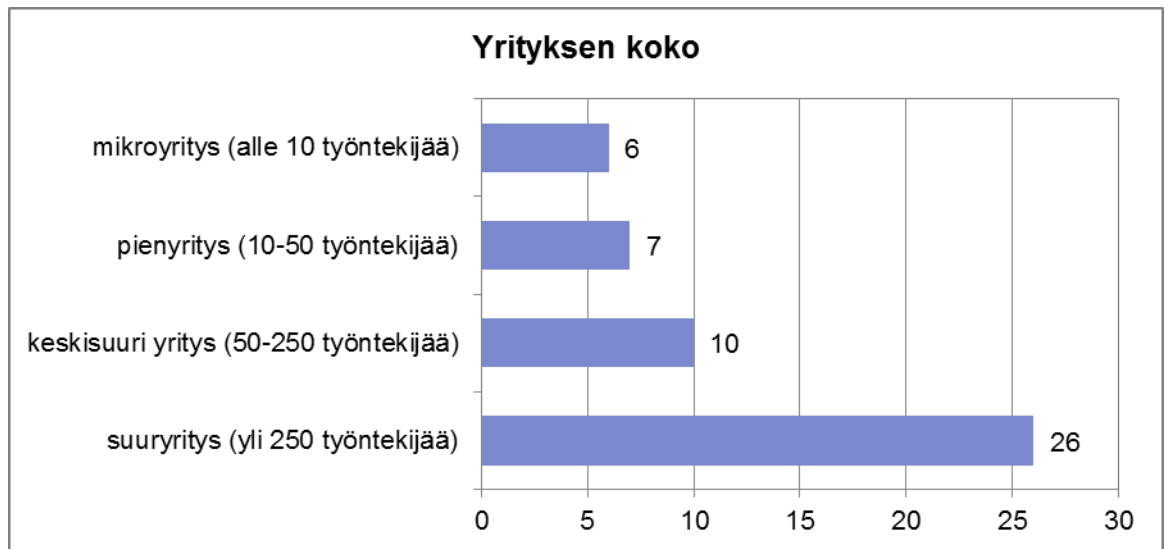
Kuvio 10. Vastaajien työasema yrityksessä sukupuolen mukaan

Tässä on tilastoitu sitä missä asemassa vastaajat ovat nykyisessä työssään sekä vertailtu sukupuolten välisiä eroja. Suurinosa ilmoitti olevansa toimihenkilönä. Miehistä heitä on 9 ja naisista 12. Opiskelijana ei ollut ketään. Asiantuntijana on kuusi naista ja kolme miestä. Yrittäjänä (3) ja esimiehenä (2) on pelkästään naisia. Muita vastauksia olivat: opettaja, ylempi toimihenkilö sekä keskijohto.

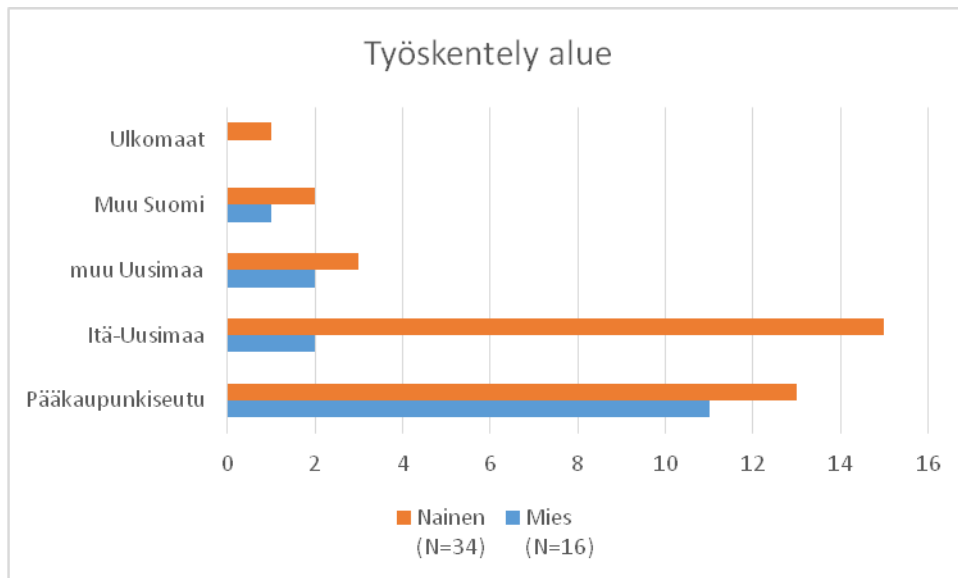
Kuvio 11. Vastaako työ koulutusta ja ikä

Tästä kuviosta käy ilmi onko vastaaja työllistynyt omalle alalle sekä vastaajien ikä. Kuten nähdään, ainoastaan 2 vastaajaa sanoi ettei nykyinen työ vastaa koulutusalaan. He ovat 25-29 vuotiaita. Samasta ikäryhmästä kuitenkin yhteensä 21 vastasi että oma työ vastaa tai osaksi vastaa koulutusta. On vaikea arvioida kuinka suuri osa todellisesti vuosina 2011-2013 valmistuneista on tällä hetkellä työttöminä. Voi olla että heitä on enemmän kuin mitä tutkimus antaa ymmärtää. Tämä voisi johtua siitä etteivät he olleet halukkaita antamaan vastauksiaan.

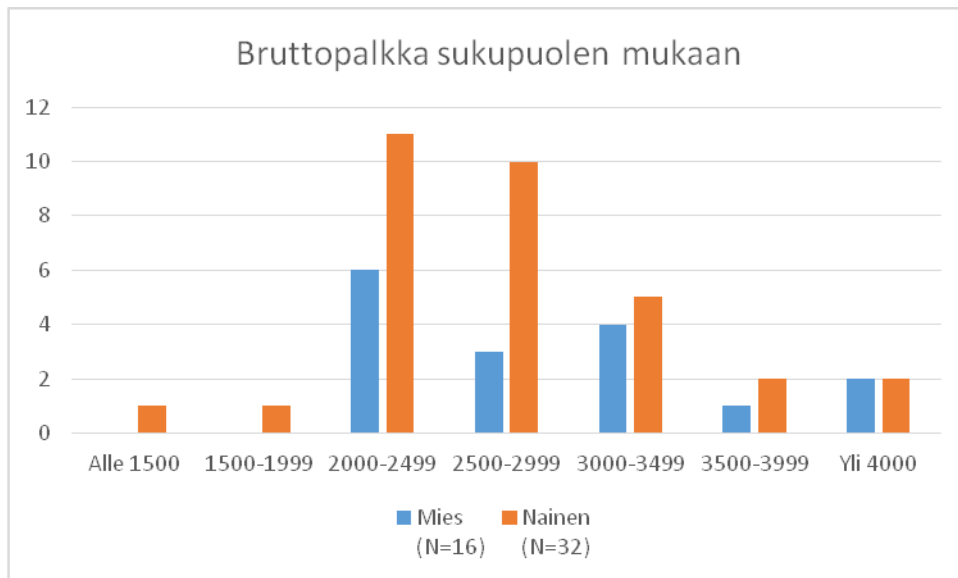
Kuvio 12. Yrityksen koko

Tästä kuviosta nähdään minkä kokoisissa yrityksissä haastatellut ovat tällä hetkellä. Mikroyritys tarkoittaa alle 10 hengen yritystä ja vastaajista 6 ilmoitti työskentelevänsä sellaisessa. Pienyritys käsittää 10-50 työntekijän yrityksen ja heitä oli 7. Keskisuuressa yrityksessä (50-250 työntekijää) oli 10 vastaajaa. Valtaosa ilmoitti työskentelevänsä suuryrityksessä (yli 250 henkilön yritys). Heitä oli 26 eli noin 53% 49 vastanneesta.

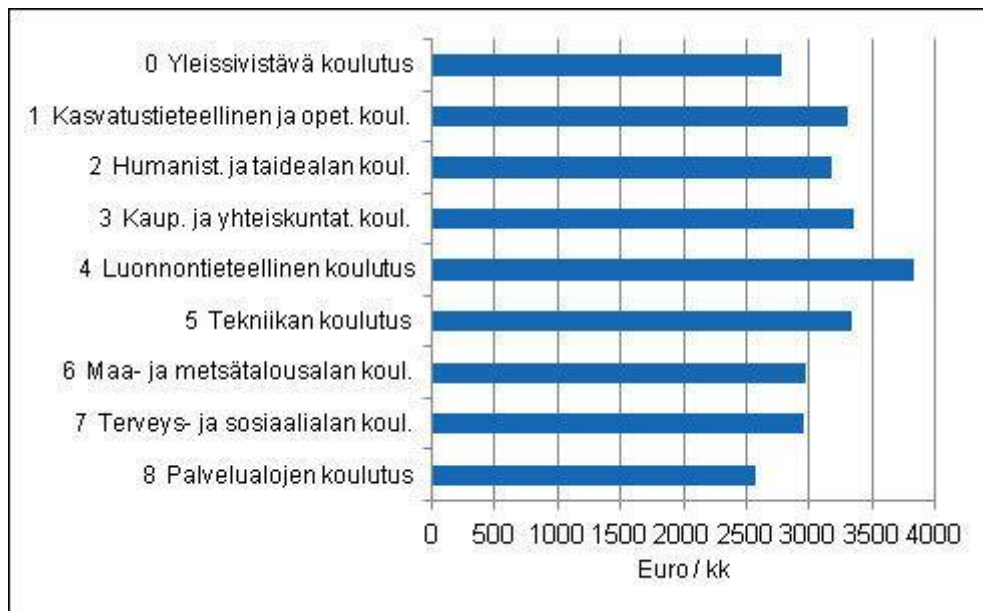
Kuvio 13. Työpaikan sijainti sukupuolen mukaan

Lomakkeessa kysyttiin vastaajien työpaikan sijaintia ja vaihtoehtoina oli PK-seutu, Itä-Uusimaa, muu Uusimaa ja ulkomaat. Tässä kuviossa on tilastoitu vastaukset ja näytetty erot sukupuolten välillä. Suurinosa vastaajista ilmoitti työskentelevänsä PK-seudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen). Heistä 11 oli miehiä ja 13 naisia. Toiseksi suosituin alue oli Itä-Uusimaa, jossa työskentelee 15 naista ja 2 miestä. Ulkomailla vastaajista työskentelee ainoastaan yksi valmistunut.

Kuvio 14. Bruttopalkka sukupuolen mukaan

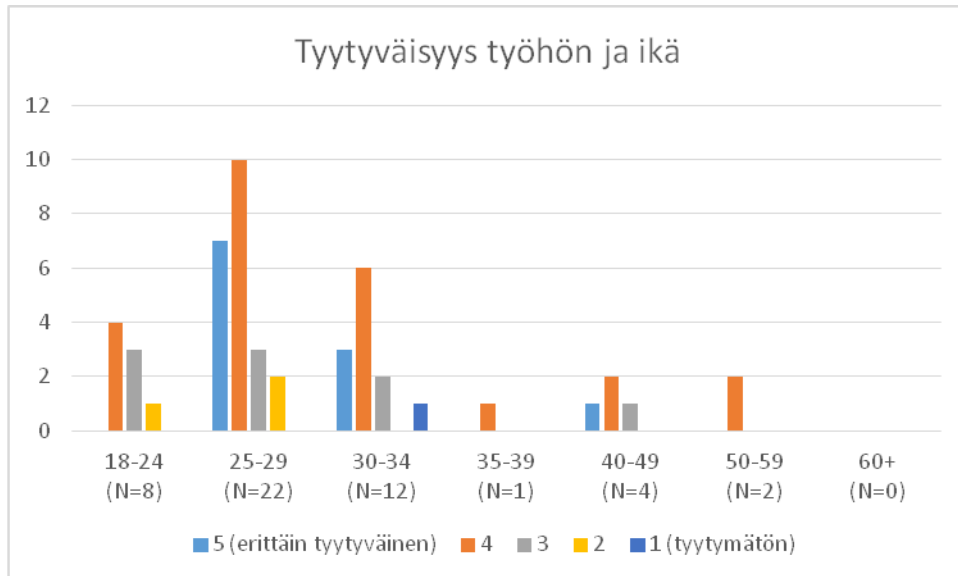
Lomakkeessa kysyttiin vastaajien bruttopalkkaa ja annettiin porrastetut vaihtoehdot 500 euron välein. Tässä kuviossa on myös vertailtu miesten ja naisten eroja. Suurinosa vastaajista ilmoitti palkkseen 2000-2499 euroa. Moni myös ilmoitti tienävänsä 2500-2999 euroa. Kolmanneksi eniten ääniä sai 3000-3499 euroa oleva vastausvaihtoehto. 1 vastaaja ilmoitti tienävänsä alle 1500 euroa. 2 miestä ja 2 naista ilmoitti tienävänsä yli 4000 euroa. 2 haastateltavaa jätti vastaamatta kysymykseen.

Kuvio 15. Keskimääräiset kuukausiansiot koulutuksen mukaan Suomessa (Tilastokeskus 2014)

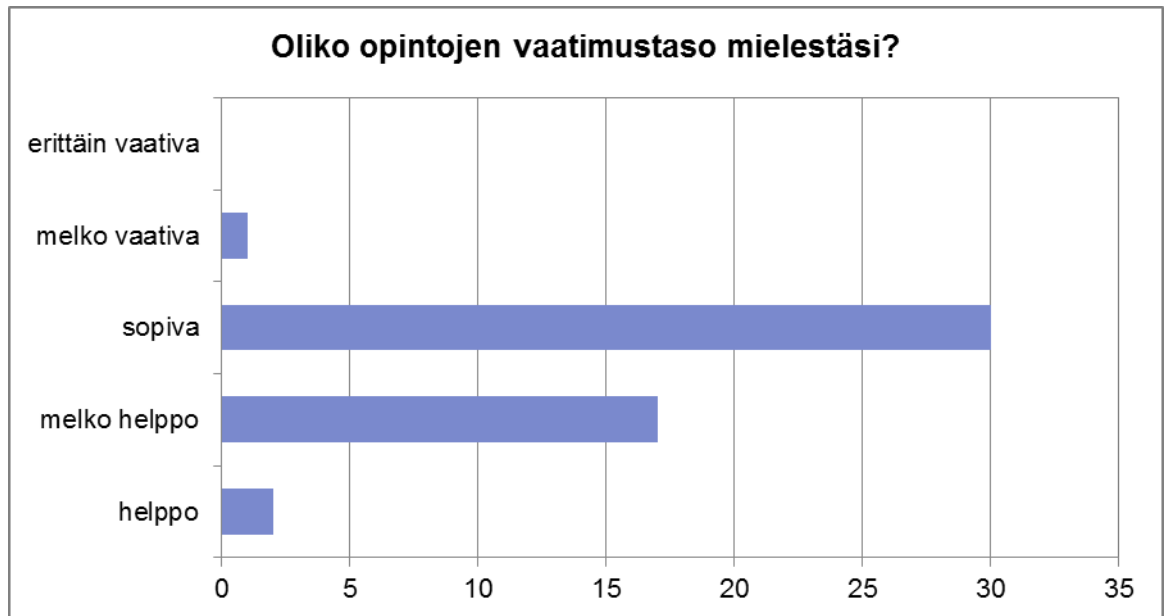
Tämä kuvio antaa mahdollisuuden vertailla keskimääräisiä ansiotuloja tutkimuksen kohderyhmän ja muiden koulutusalojen välillä Suomessa vuonna 2013. Kuten tästä nähdään kaupanalalta valmistuneet tienasivat keskimääräisesti tradenomeja enemmän, mutta toisaalta tutkimus kohdistui vain vastavalmistuneisiin alumneihin.

Keskimääräinen palkka Suomessa on korkeampi kuin keskimääräinen vuosina 2011-2013 valmistuneiden Porvoon suomenkielisten tradenomien tämän hetkinen palkka.

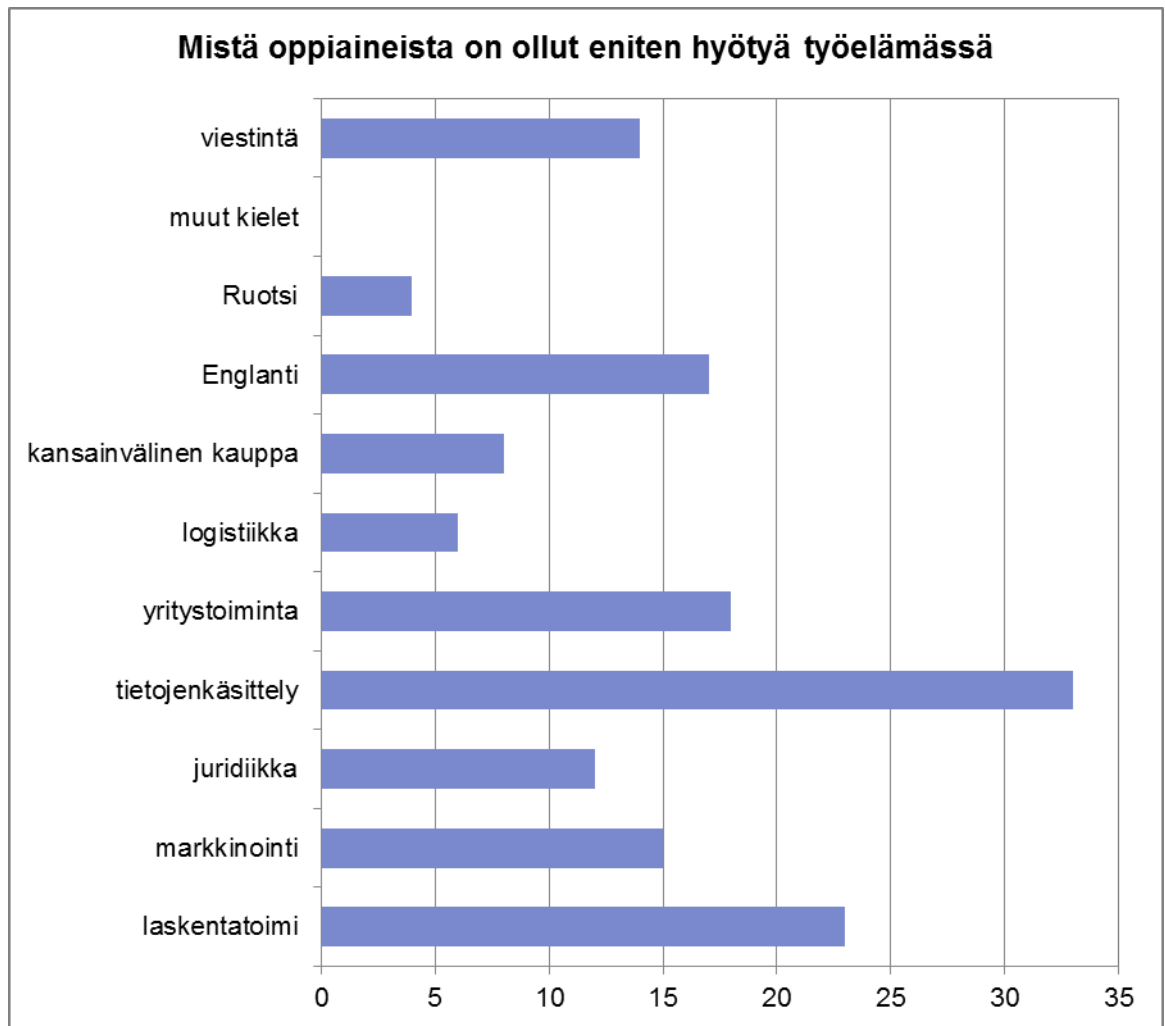
Kuvio 16. Kuinka tyytyväisiä vastaajat ovat tämänhetkiseen työhönsä ikänsä mukaan

Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään kuinka tyytyväisiä valmistuneet tradenomit ovat nykyiseen työhönsä. Heille annettiin vastausvaihtoehdot 1-5 joista 1 tarkoitti tyytymätöntä ja 5 erittäin tyytyväistä. Tässä kuviossa on tilastoitu vastauksen iän mukaan. 18-24 vuotiaista suurinosa oli tyytyväisiä tai kohtalaisen tyytyväisiä. 25-29 vuotiaista suurinosa oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Tyytymättömiä oli ainoastaan yksi 30-34 vuotias vastaaja. Vastauksen 2 antoi yhteensä 3 vastaajaa.

Kuvio 17. Millainen oli opintojen vaatimustaso?

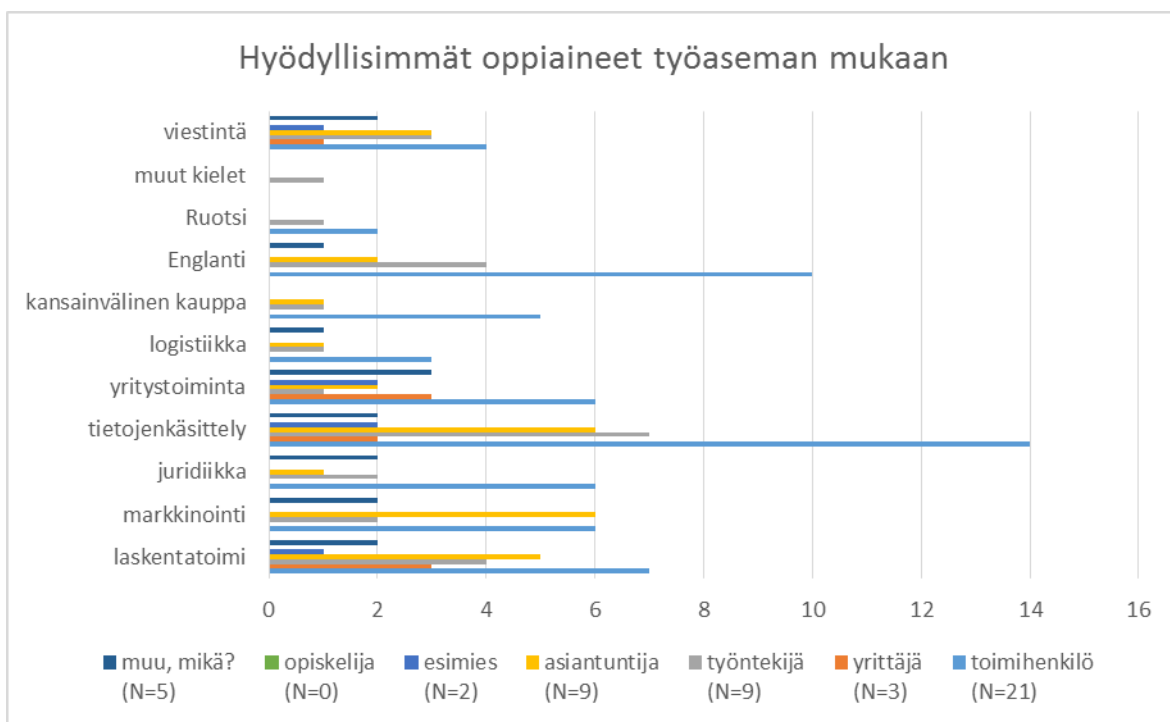
Vastaajilta kysyttiin opintojen vaatimustasoa. Suurinosa eli tasan 30 ilmoitti vaatimustasoksi sopivan. Suhteellisen moni eli 17 vastaajaa oiti vaatimustasoa melko helppona. Kukaan ei pitänyt tasoa erittäin vaikeana.

Kuvio 18. Mistä oppiaineesta eniten hyötyä työelämässä

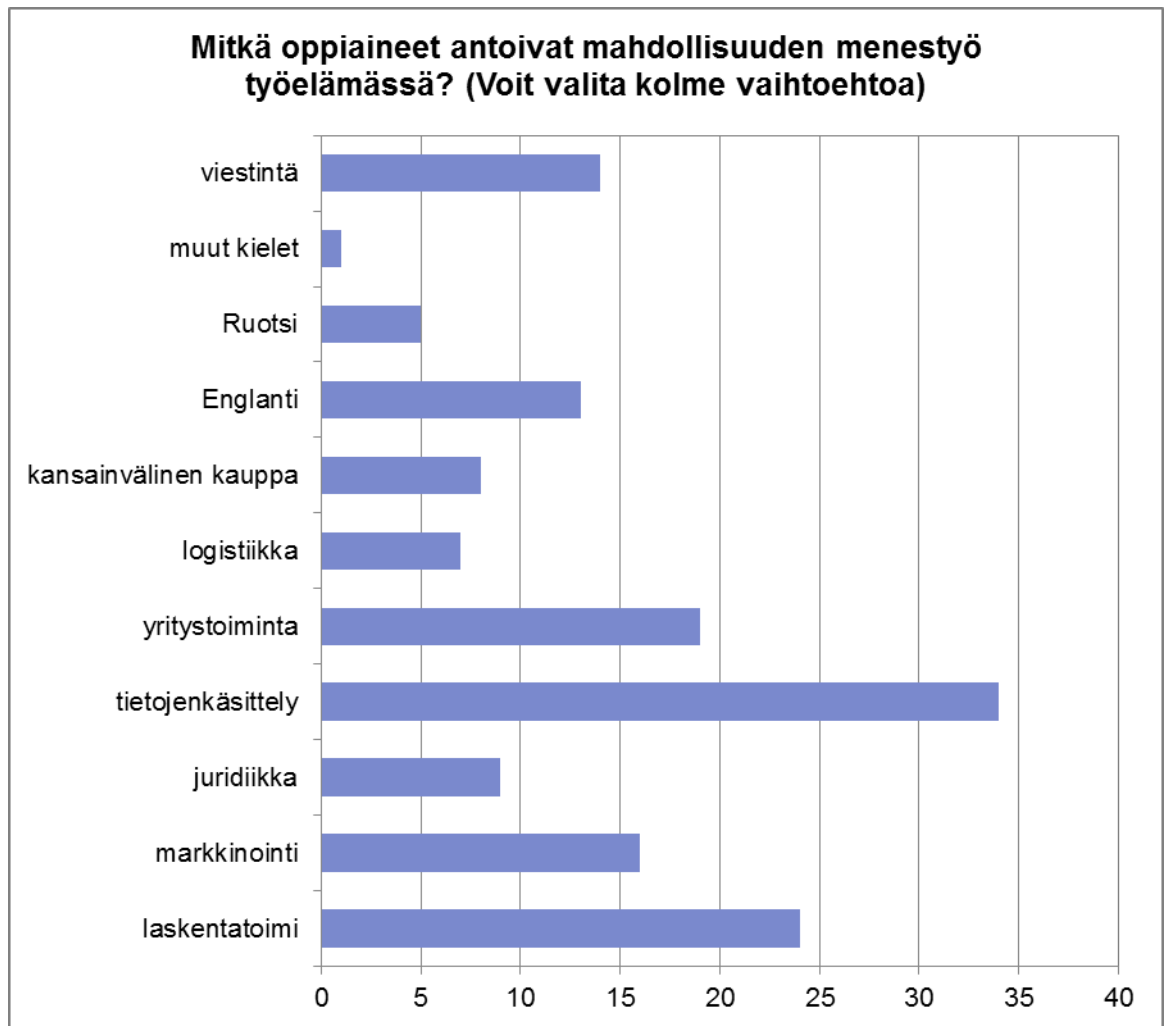
Tässä kuviossa selviää mitä opintoaineita haastateltavat pitävät hyödyllisimpänä työelämässä. Vastajilla oli mahdollisuus valita kolme eri vaihtoehtoa mistä johtuen vastauksia on enemmän. Valtaosa vastaajista piti hyödyllisimpänä oppiaineena tietojenkäsittelyä. Kielistä Englanti sai reippaasti enemmän ääniä kuin Ruotsi.

Miksi näistä oppiaineista on ollut hyötyä työelämässä? Monessa työssä on tarvittu eri kursseilla opetettuja taitoja joita ei välttämättä muualta olisi ollut mahdollista saada. Yleisesti ottaen voi minkä tahansa opitun taidon tai asian olevan enemmän hyödyllinen kuin haitallinen. Tietojenkäsittelytaitojen tärkeys korostuu vuosi vuodelta enemmän ja siinä tulisi opetuksessa pysyä ajan hermolla. Kansainvälisissä yrityksissä kielitaito on erityisen tärkeä. Tämän vuoksi englanninkielen taito on käytännössä pakollinen. Logistiikkaopinnot on koettu tärkeiksi kokonaiskuvan hahmottamisen kannalta. Viestinnän ja juridiikan kursseja pidetään myös melko tärkeänä. Markkinoinnin kursseja voisi kehittää modernimpaan suuntaan, sillä opetus on erään haastateltavan mielestä selkeästi perässä siitä miten yritykset nykypäivänä markkinoivat.

Kuvio 19.

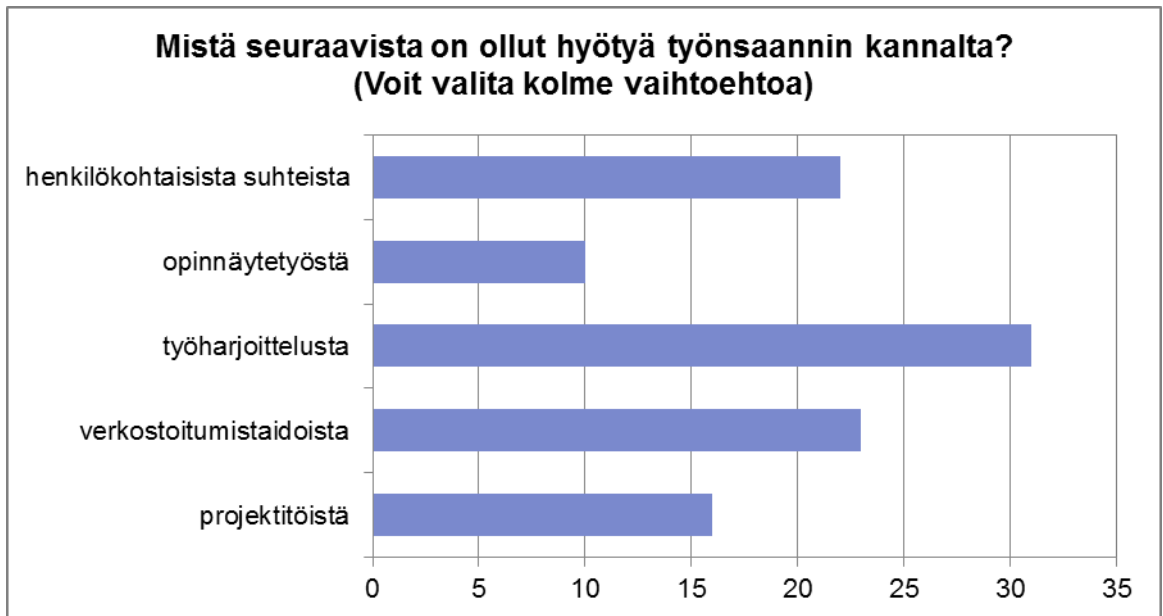
Tässä kuviossa on tehty vertailua sen mukaan minkälaisissa työasemassa vastaajat ovat ja verrattu vastauksia siihen mitä opintoaineita he ovat pitäneet hyödyllisimpinä

Kuvio 20. Mitkä oppiaineet antoivat mahdollisuuden menestyä työssä

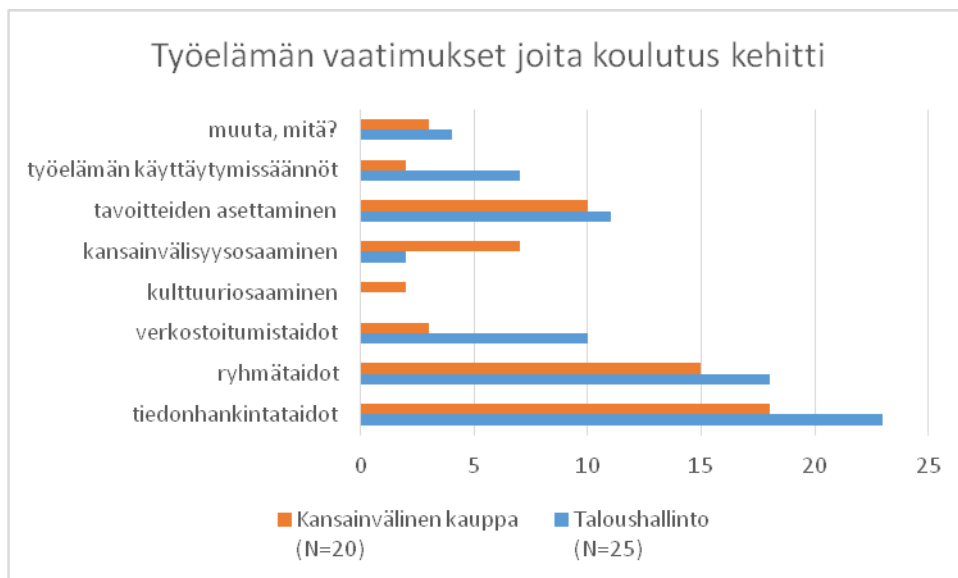
Seuraavassa kuviossa on vastaukset hieman edellisen tapaisesta kysymyksestä.

Lomakkeessa kysyttiin Mitkä oppiaineet antoivat mahdollisuuden menestyä työssä. Jälleen vastaajat saivat valita kolme vaihtoehtoa. Tässäkin vastaukset olivat hyvin samankaltaisia edelliseen verrattuna.

Kuvio 21. Mistä ylläolevista on ollut eniten hyötyä työnsaannin kannalta

Vastaajille annettiin vaihtoehdot joista he voivat valita kolme asiaa mistä oli eniten hyötyä työnsaannin kannalta. Vaihtoehdot olivat henkilökohtaiset suhteet, opinnäytetyö, työharjoittelu, verkostoitumistaidot ja projektityöt. Suurin osa eli 31 antoi vastaukseksi työharjoittelun. Toiseksi eniten ääniä sai verkostoitumistaidot (23) ja kolmanneksi henk . koht. suhteet (22). Kaikki vaihtoehdot saivat ääniä.

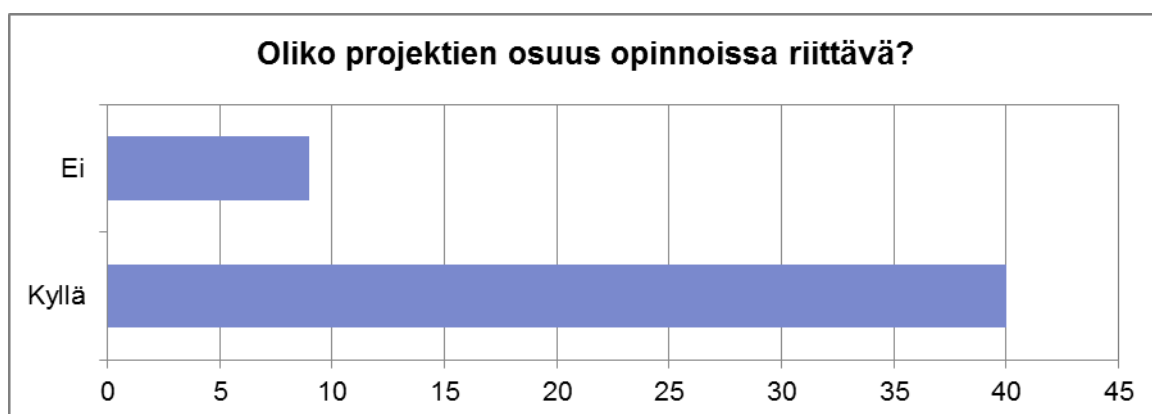
Kuvio 22. Mitä työelämävaatimuksia koulutus kehitti erikoistumissuuntauksen mukaan

Tutkimuksessa selvitettiin mitä vaatimuksia vastaajien mielestä tradenomi-koulutus kehitti. Tässä kuviossa vastaukset on tilastoitu erikoistumissuuntauksen mukaan. Taloushallinnon 25 vastaajasta eniten antoi äänensä tiedonhankintataidoille. Myös kansainvälisen kaupan (20 vastaajaa) keskuudessa tätä pidettiin tärkeimpänä taitona jota koulutus edesauttoi. Lisäksi vaihtoehdot ryhmätaidot ja tavoitteiden asettaminen keräsi ääniä molempien erikoistumissuuntauksien opiskelijoilta. Muuten erot suuntauksien välillä olivat suhteellisen vähäiset. Ainoastaan verkostoitumistaitoja piti huomattavasti isompi osa taloushallinnon opiskelijoista taitona jota koulutus kehitti. Tämän lisäksi selkeästi isompi joukko kansainvälisen kaupan opiskelijoita piti kansainvälisyysosaamista taitona jota koulutus edisti.

Mitä vastaajat olisivat kaivanneet opinnoiltaan enemmän? Haastateltavat olisivat kaivanneet enemmän kansainvälisyyttä opintoihinsa ja kielten opintoja. Ruotsin kielen opiskelua ei kuitenkaan kovinkaan moni pitänyt tarpeellisena joten englanninkielen ja muiden kielten opintoja voisi lisätä. Opintomateriaalin modernisointia kaivattaisiin jotta se pysyisi perässä maailman muuttuessa. Eräs haastateltava toivoisi kokonaisuuksien hahmottamisen opetusta ja tietynlaista kaaoksen hallintaa. Iso osa vastaajista oli sitä mieltä ettei opinnoissa ollut riittävästi yhteistyötä eri yritysten kanssa. Markkinoinnin puolella olisi kaivattu nykyaikaisempaa opetusta. Osa toivoi lisää Caseja ja yksilötöitä

jotka kehittäisivät individualistista työskentelyä. Myös logistiikkaopintoja toivottiin enemmän.

Mitä opintomenetelmiä pidettiin parhaimpina? Tehokkaimpina pidetään käytännönläheisiä opintoja ja yrityslähtöisiä projekteja, sillä niistä saadaan eniten irti. Myös yksilötehtävät kuuluivat parhaiden opetusmenetelmien joukkoon sillä ne kehittivät itsenäistä ajattelua ja tiedonhankintataitoja. Keskustelupohjaista luennointia arvostettiin, sillä siinä opiskelijat otetaan mukaan keskusteluun, jotta he pystyisivät keskittymään paremmin. Käytännönläheistä työskentelyä pidetään yhtenä parhaista keinoista oppia, kun siinä toimitaan samalla tavalla tai lähes samalla tavalla kuin työelämässä. Myös ne opinnot missä tutustutaan ja kehitetään eri ohjelmien käyttöä koettiin hyödyllisiksi, jottei niiden omaksuminen työelämässä vaatisi niin suuria ponnistuksia.

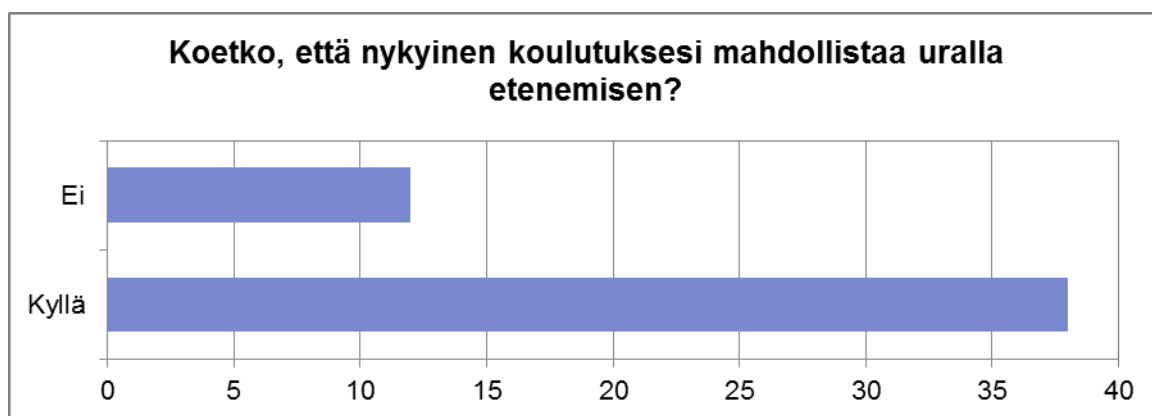

Kuvio 23. Projektien osuus

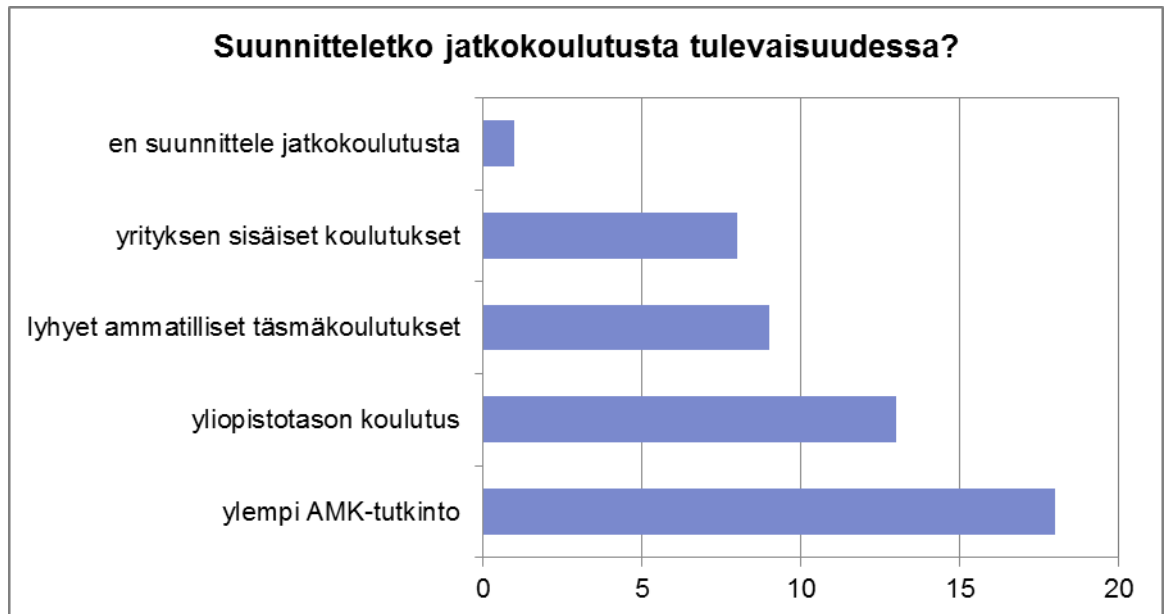
Reilusti suurinosa vastaajista piti projektien osuutta opinnoissa riittävänä. Heitä oli yhteensä 40. Ainoastaan 9 mielestä projekteja ei ollut riittävästi. 1 jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

Haastateltavien kommentteja projekteista:

- Voisivat olla lähempänä työelämää
- Enemmän yhteistyötä koulujen välillä
- Enemmän projekteja yritysten kanssa
- Ilta-liipolaisilla ei riittävästi projekteja
- Jotkin projekteista olivat turhia

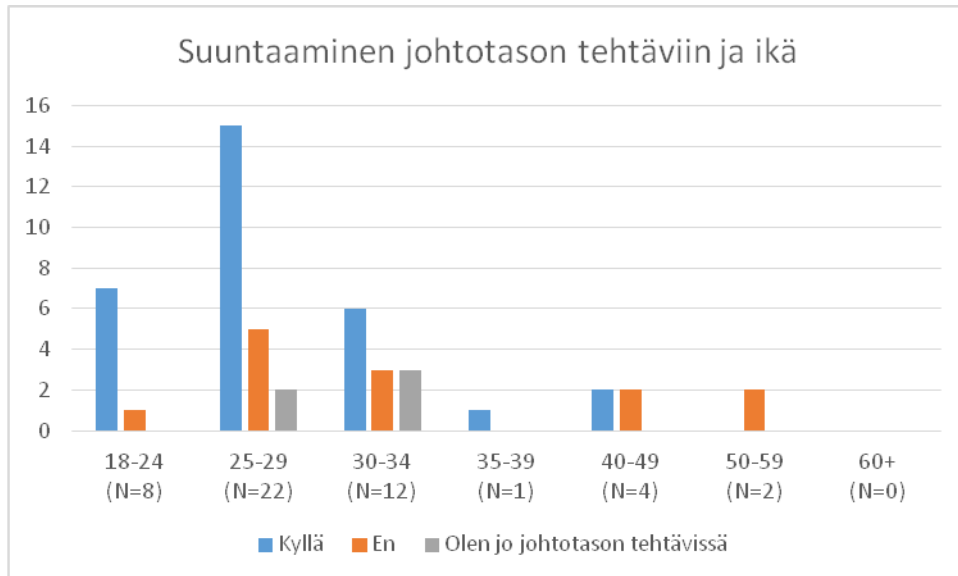

Kuvio 24. Mahdollistaako koulutus uralla etenemisen

Kuvio 25. Suunnitteleeko jatkokoulutusta

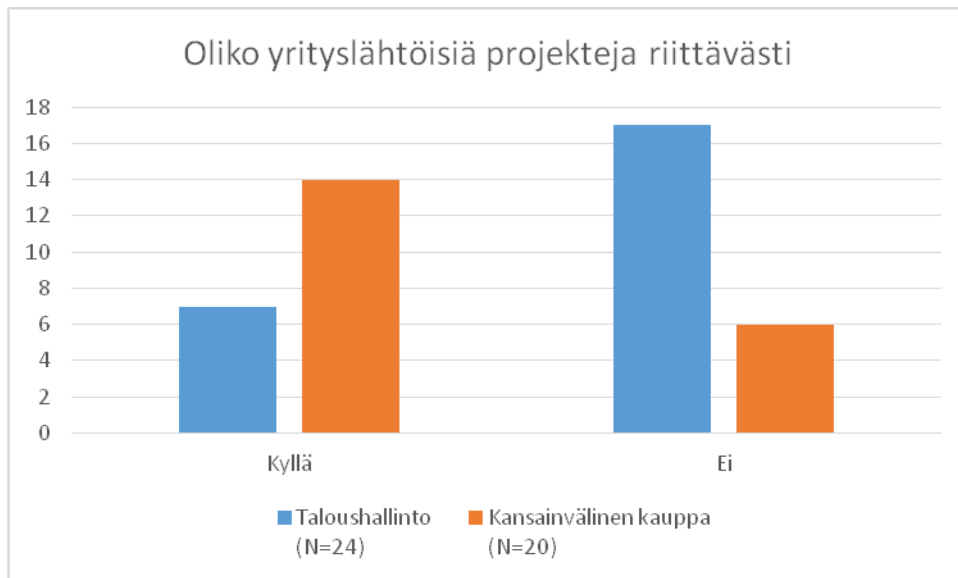
Tutkimuksessa haluttiin saada selville pyrkikö valmistuneet jatkokouluttamaan itseään. Vain yksi ilmoitti ettei aijo hakea jatkokoulutukseen. Suurinosa eli 18 aikoo jatkaa ylempään AMK-tutkintoon ja 13 yliopistotason tutkintoon. Myös yrityksen sisäiset koulutukset ja lyhyet ammatilliset täsmäkoulutukset saivat kannatusta.

Kuvio 26. Suuntaako johtotason tehtäviin ja ikä

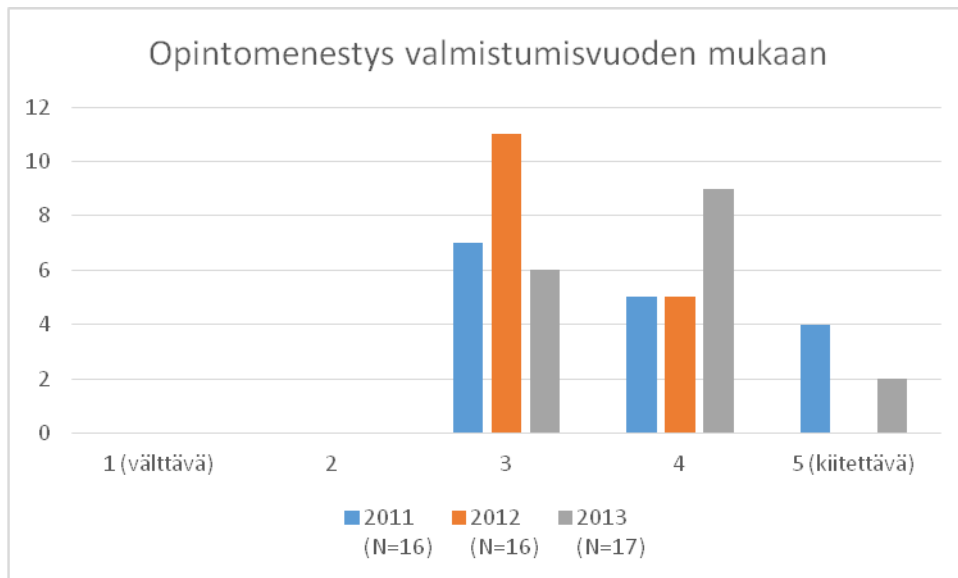
Tämä kuvio käsittelee vastaajien kiinnostusta suunnata johtotason tehtäviin ottaen vertailukohtaksi iän. Varsinkin nuorien vastaajien keskuudessa (18-29 vuotiaat) esiintyi kiinnostusta suunnata johtotehtäviin. Myös jo johtotason tehtävissä olevia löytyi 25-34 vuotiaiden joukosta. 40-49 sekä 50-59 joukossa oli yhteensä 4 vastaajaa jotka eivät hahlanneet enää johtotason tehtäviin. Yhtään yli 60 vuotiasta vastaajaa ei tutkimukseen osallistunut.

Mietteitä ja palautetta opintojen vaikutuksesta työelämään: Korkeakoulu-tutkinto pätevyytensä on lähes pakollinen jos pyrkii eteenpäin työelämässä. Tutkinto antoi hyvät perustaidot kaupan alalle ja uralla eteenpäin menemiselle. Tutkinnon sisällöstä vaikutti olevan enemmän hyötyä itse työelämässä kuin työn saamisessa. Tutkinto antoi hyvän pohjan edetä uralla ja kehittää jo opittuja taitoja.

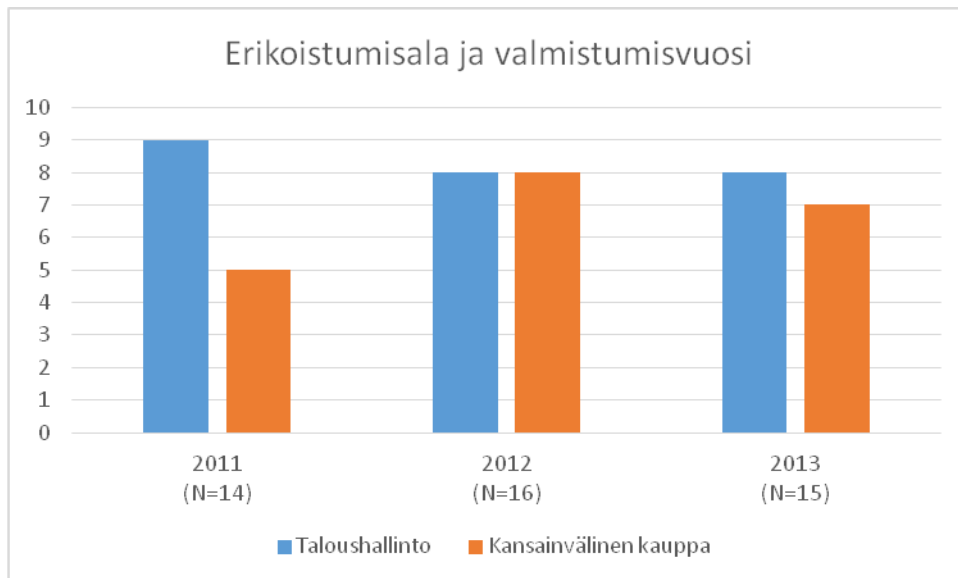
Kuvio 27. Oliko yrityslähtöisiä projekteja riittävästi erikoistumissuuntauksen mukaan

Tästä kuviosta näkyy kuinka iso osa vastaajista piti yrityslähtöisten projektien määrää opinnoissaan riittävänä. Selkeä kahtiajako on havaittavissa erikoistumissuuntausten välillä. Suurin osa kansainvälisen kaupan opiskelijoista (14) piti yrityslähtöisten projektien määrää riittävänä ja suurinosa taloushallintopuolen opiskelijoista (17) taas ei.

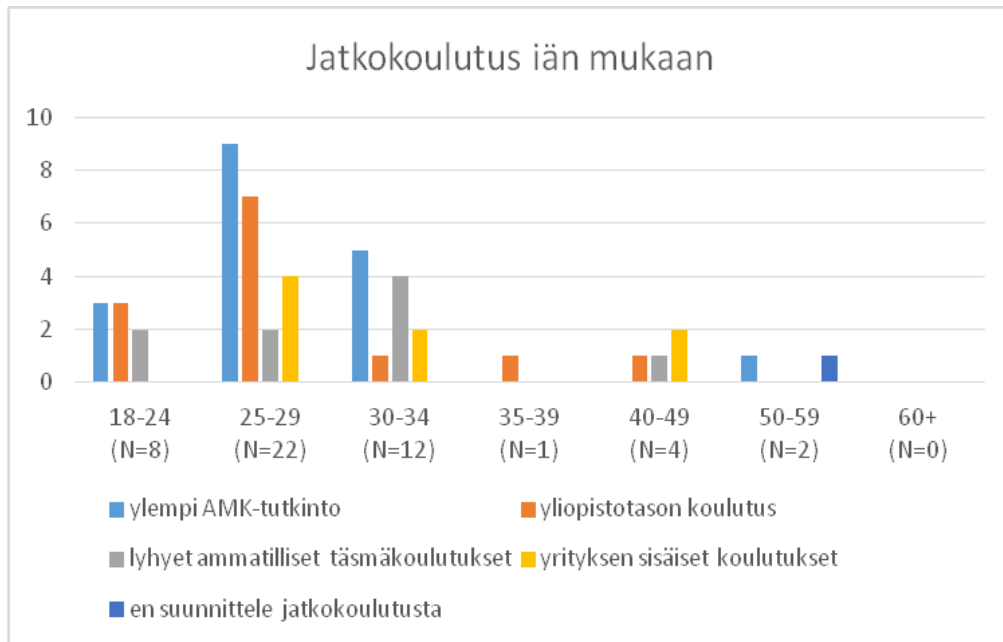
Kuvio 28. Opintomenestys valmistumisvuoden mukaan

Tässä kuviossa vertaillaan opintomenestystä keskimäärin suhteessa valmistumisvuoteen. Eri vuosina valmistuneiden edustajia oli saman verran joten vertailu oli helppoa. Eniten kiitettäviä arvosanoja sai vuonna 2011 valmistuneet. Myös vuonna 2013 valmistuneiden joukossa oli paljon kiitettäviä oppilaita. 2012 vuotena valmistuneiden joukossa kiitettäviä ei ollut yhtään. Heillä oli myös eniten keskinkertaista arvosanaa.

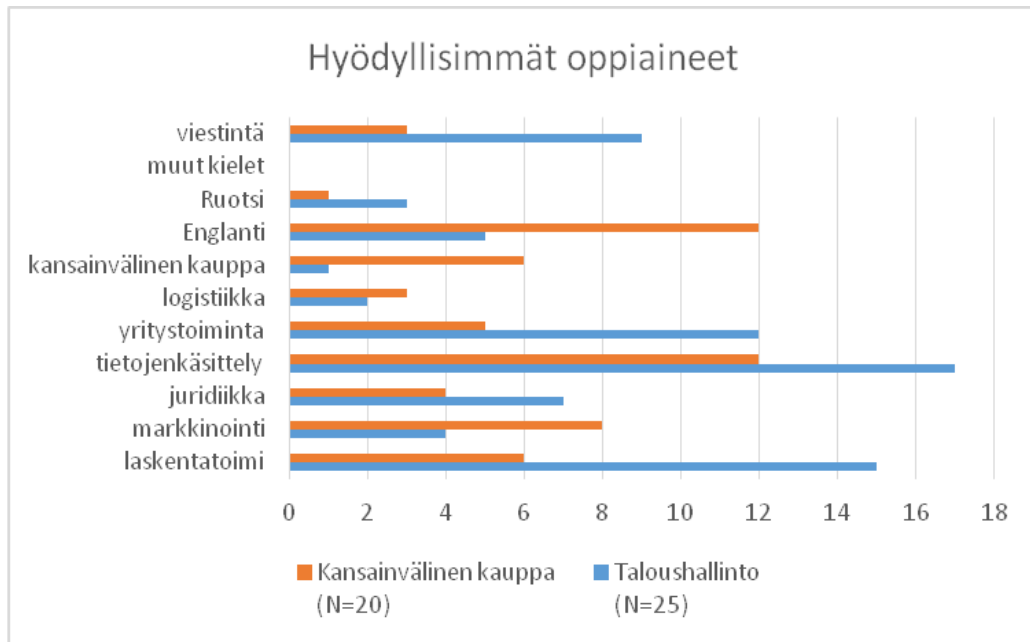
Kuvio 29. Erikoistumisala ja valmistumisvuosi

Viihde- ja toissavuonna talouhallinnon ja kansainvälisenkaupan opiskelijoiden määrä oli tämän tutkimuksen pohjalta lähes sama. Vuotena 2011 talouhallinnon puoli oli selkeästi suositumpi.

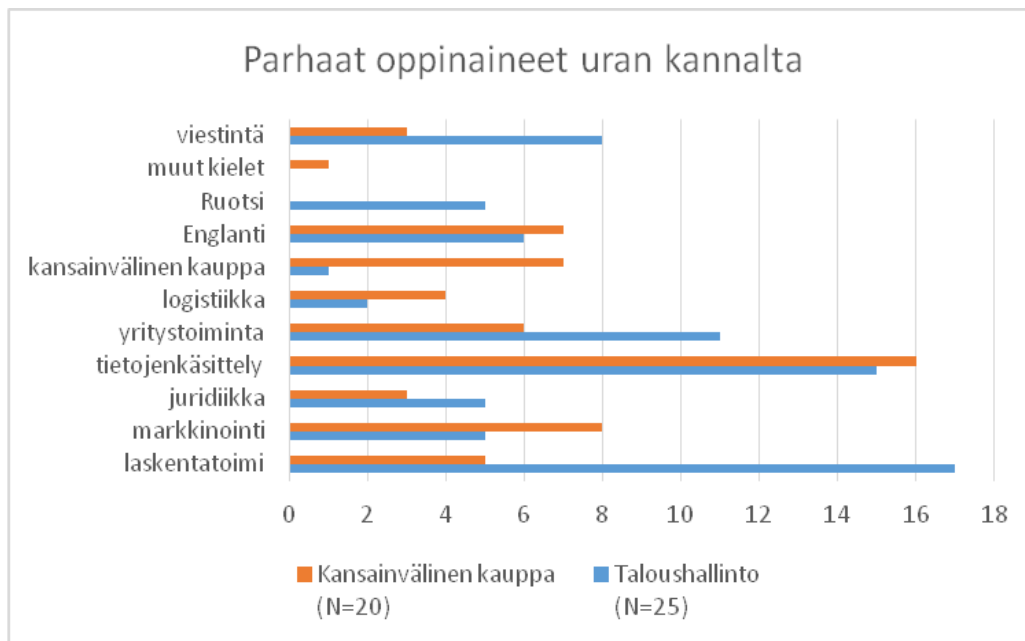
Kuvio 30. Jatkokoulutus ja ikä

Halu ryhtyä jatkokoulutukseen on selkeä etenkin nuoremmilla valmistuneilla. Nuorista (18-34) kaikki aikovat jossain vaiheessa jatkaa koulutustaan. Suosituimpana jatkokoulutus ohjelmana pidetään ylempää AMK-tutkintoa. Vanhempien valmistuneiden puolella ei ylempi AMK-koulutus taas olekaan niin houkutteleva.

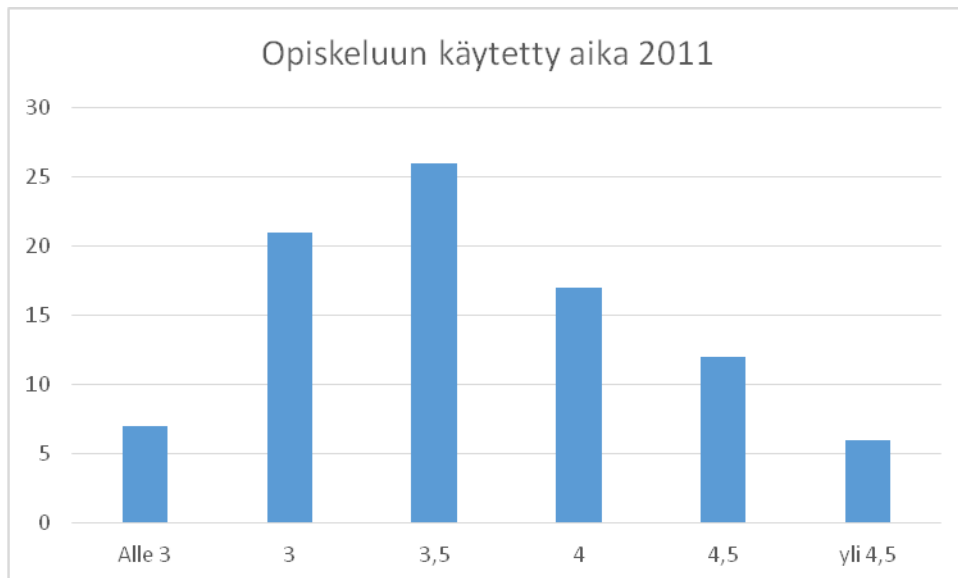

Kuvio 31. Hyödyllisimmät oppiaineet erikoistumissuuntauksen mukaan

Tähän on tilastoitu haastateltavien näkemykset hyödyllisimmistä oppiaineista erikoistumissuuntauksen mukaan. Vastaajat saivat valita annetuista vaihtoehtoista kolme mieleisintä. Molempien erikoisalojen puolella eniten ääniä sai tietojenkäsittely. Taloushallinnon puolelta valmistuneet arvostivat kansainvälisen kaupan opiskelijoita enemmän laskentatoimea. Toisaalta englanninkieli koettiin kansainvälisen kaupan puolella hyödyllisemmäksi. KV-puolella arvostettiin TH puolta enemmän markkinointia ja TH puolella paremmin ääniä sai viestintä.

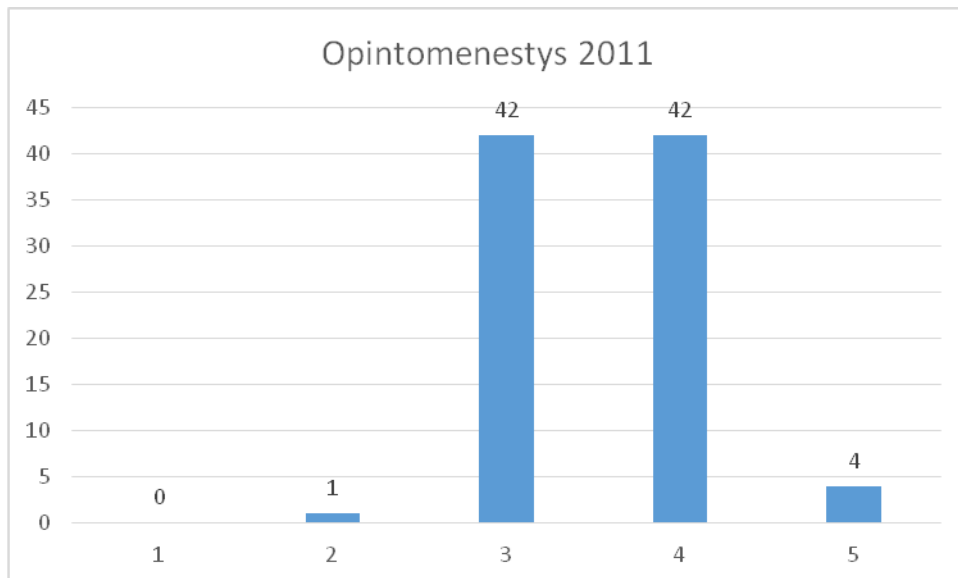

Kuvio 32. Hyödyllisimmät oppinaineet uran kannalta erikoistumissuuntauksen mukaan

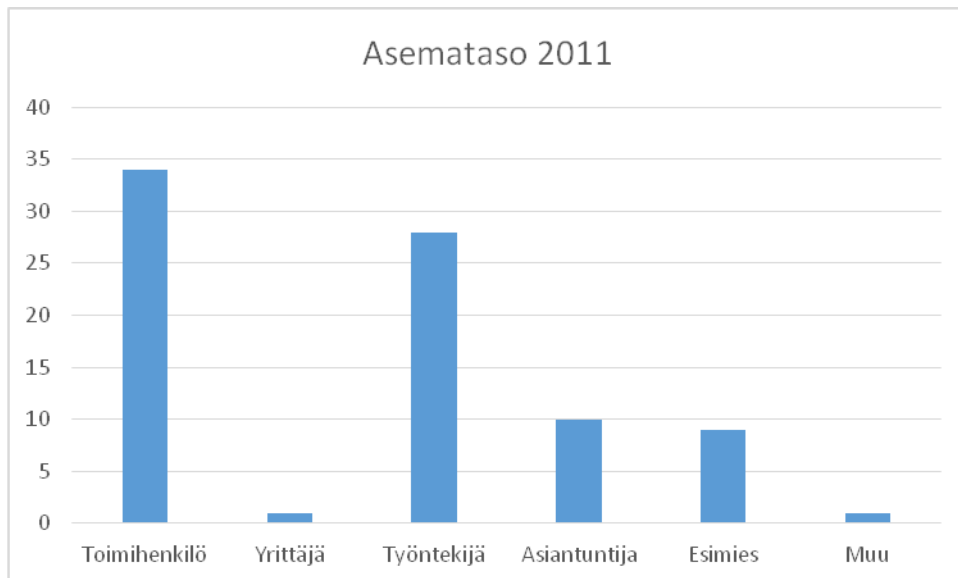
Kuvio 33. Opiskeluun käytetty aika kolme vuotta sitten

Ylläolevassa kuviossa on esitetty vastaukset opiskeluun käytetystä ajasta edellisessä tutkimuksessa vuonna 2011. Kun uudemman ja vanhemman tutkimuksen vastauksia vertaillaan käy ilmi että aikaisemmassa tutkimuksessa oli paljon vähemmän ääripäitä. Toisinsanoen suurempi osa vastaajista käytti 3-4 vuotta opiskeluissaan ja paljon pienempi osa alle 3 tai yli 4,5 vuotta. Uudemmassa tutkimuksessa on suhteellisesti huomattavasti enemmän keskimääräistä nopeammin tai hitaammin valmistuneita tradenomeja.

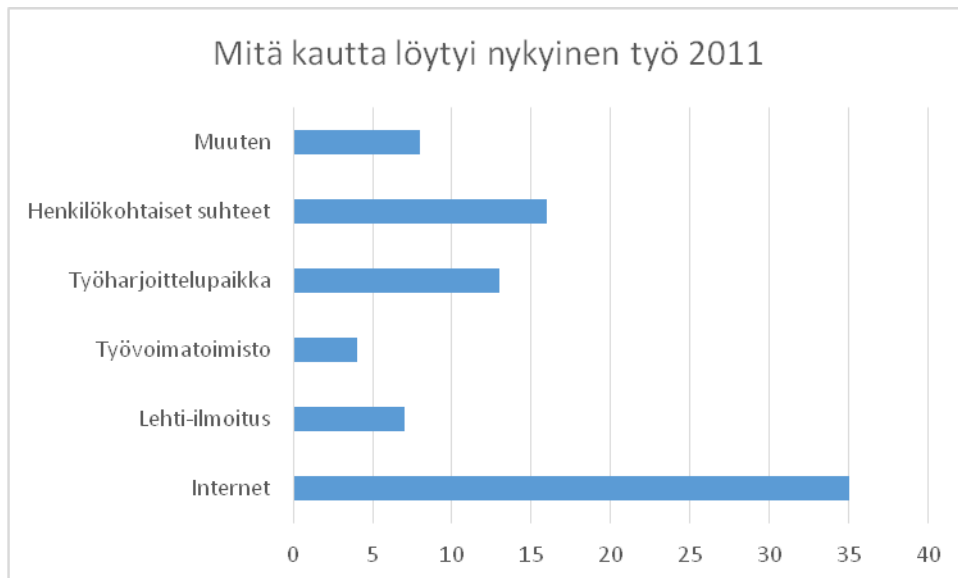
Kuvio 34. Opintomenestys kolme vuotta sitten

Tähän on tilastoitu vastaajien opintomenestys aikaisemmassa tutkimuksessa. Tulokset ovat verrattaessa uudempaan tutkimukseen saman suuntaisia vaikkakin uudemmassa tutkimuksessa arvosana 3 oli aikaisempaa tutkimusta yleisempi. Toisaalta uudemmassa tutkimuksessa esiintyi suhteellisesti ja myös määrällisesti enemmän kiitettävän eli arvosanan 5 opiskelijoita.

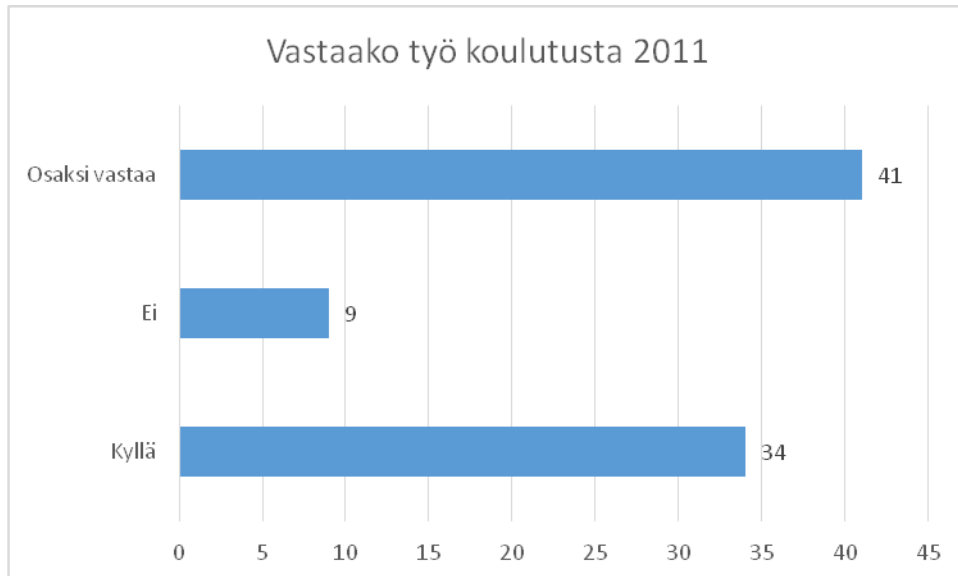
Kuvio 35. Asemataso kolme vuotta sitten

Tästä kuviosta käy ilmi haastateltavien asema silloisessa työssään vuoden 2011 tutkimuksen pohjalta. Verratessa omaan tutkimukseen voidaan huomata että toimihenkilön, työntekijän ja asiantuntijan asemat työssään toimivilla tradenomeilla on selkeimmin edustettuina. Kuitenkin toimihenkilönä toimii tuoreimman tutkimuksen mukaan suhteessa huomattavasti enemmän valmistuneita, jopa yli kaksinkertaisesti enemmän kuin toiseksi eniten edustettuna olevia asiantuntijoita. Lisäksi työntekijän asemassa toimivia on suhteellisesti vähemmän. Esimiehenä oli suhteellisesti saman verran vastaajia.

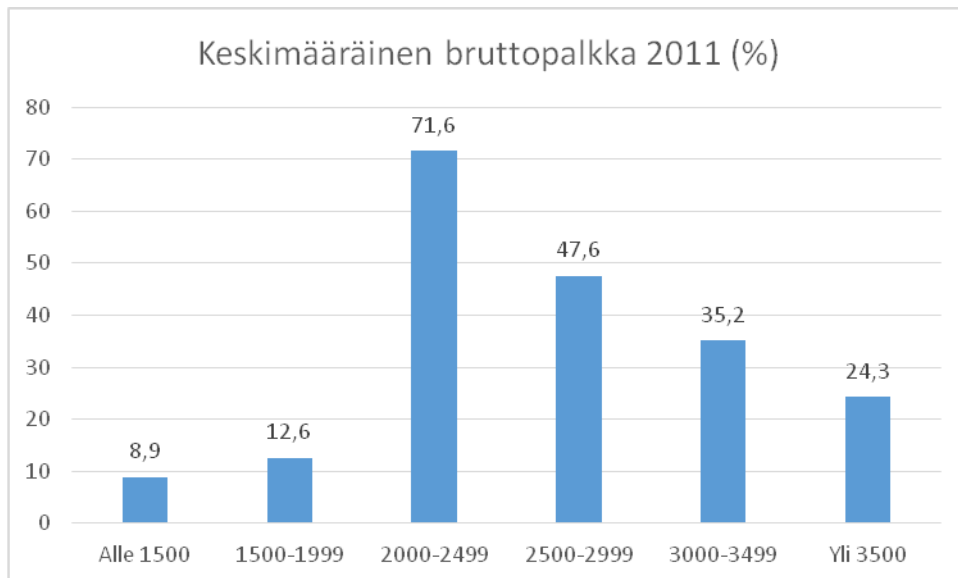
Kuvio 36. Mitä kautta haastateltavat löysivät nykyisen työnsä kolme vuotta sitten

Vuoden 2011 tutkimuksen pohjalta huomataan että valtaosa vastaajista löysi työnsä internetin avulla. Tämän jälkeen vastaukset jakaantuvat tasaisemmin henkilökohtaisten suhteiden ollen toisella sijalla ja työharjoittelupaikan kolmannella. Tuoreemmassa tutkimuksessa käy ilmi että valtaosa löys työnsä internetin sijasta henkilökohtaisten suhteiden avulla eli ystävien tai sukulaisten kautta. Internet oli toisena heti tämän jälkeen ja työharjoittelu kolmantena niinkuin aikaisemmassa tutkimuksessa. Tuorein tutkinto viittaa siihen suuntaan että uudemmat tradenomit ovat onnistuneet kehittämään verkostoitumistaitojaan aikaisempaa paremmin!

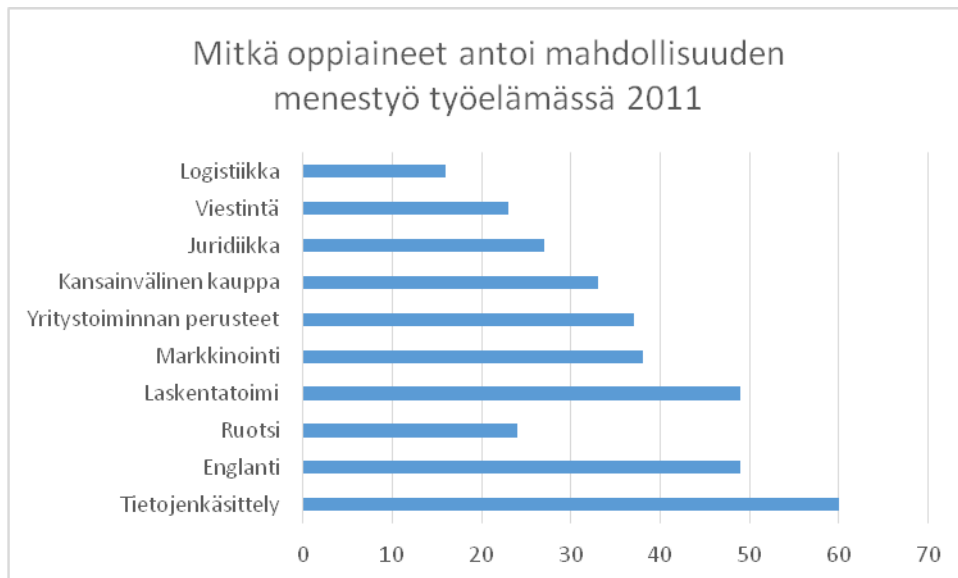
Kuvio 37. Vastasiiko työ koulutusta kolme vuotta sitten

Kolme vuotta sitten tehdyn tutkimuksen mukaan 75 (89%) vastaajaa ilmoitti että nykyinen työ vastaa tai osaksi vastaa oman alan koulutusta. Loput 9 (11%) vastasi ettei työ vastaa koulutusta. Tämän vuoden tutkimuksessa 47 vastaajaa (96%) ilmoitti olevansa työssä joka vastaa koulutusta ja loput 2 (4%) taas ei. Tämän tilaston myötä voidaan sanoa että uudemmat tradenomit ovat löytäneet entistä paremmin koulutusta vastaavaa työtä, vaikkakin vuoden 2011 tutkimuksen tradenomitkin olivat melko hyvin työllistyneet alalleen.

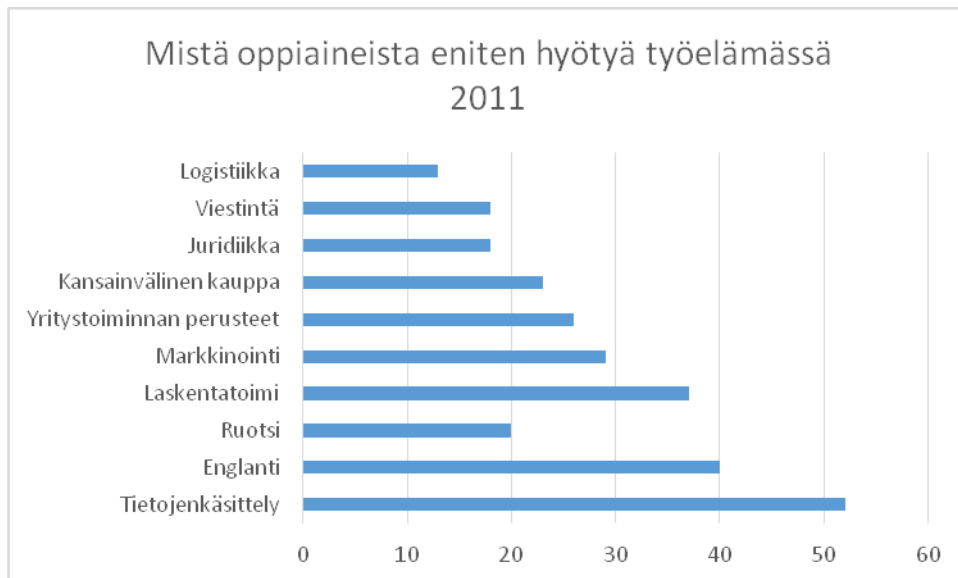
Kuvio 38. Keskimääräinen bruttopalkka kolme vuotta sitten

Vuoden 2011 tutkimuksessa selviää että selvä enemmistö (71,6%) tienasi 2000-2499 e kuukaudessa bruttona. 2500-2999 tienasi 47,6% vastaajista ja 3000-3499 e 35,2 %. Verrattaessa tuloksia uudempaan tutkimukseen huomataan ettei keskimääräinen bruttopalkka ole kolmessa vuodessa muuttunut samaa kohderyhmää tutkittaessa. Suurinosa valmistuneista tienaa 2000-3499e välillä olevan summan kuukaudessa.

Kuvio 39. Mitkä oppiaineet antoivat mahdollisuuden menestyä kolme vuotta sitten

Vuoden 2011 tutkimuksessa kysyttiin vastaajilta samaa kuin uudessa tutkimuksessa. Mitkä oppiaineet antoivat mahdollisuuden menestyä työelämässä? Kolme vuotta sitten parhaimmat mahdollisuudet menestyä työelämässä tarjosi oppiaineista tietojenkäsittely, laskentatoimi, englannin kieli ja markkinointi. Kolme vuotta myöhemmin yhtä tärkeinä pidetään ennenkaikkea tietojenkäsittelyä. Vastaukset olivat edelleen samansuuntaisia vaikkakin yritystoiminta on saanut nykyään enemmän kannatusta. Englanninkieltä pidettiin kolme vuotta sitten vähemmän tärkeänä kuin tänä päivänä. Ruotsin kieli nähdään nykyään vähemmän hyödyllisenä. Erot kolmen vuoden takaiseen on kaikenkaikkiaan pienet.

Kuvio 40. Mistä oppiaineista oli eniten hyötyä työelämässä kolme vuotta sitten

Tässä kuviossa on annettu vastaukset samantapaiseen kysymykseen hieman eri muodossa. Vastaukset ovat pysyneet hyvin samankaltaisina edelleen. Tietojenkäsittely, englanti, laskentatoimi ja markkinointi nähtiin kolme vuotta sitten oppiaineina joista oli eniten hyötyä työelämässä. Nykyisin yritystoimintaa on pidetty aikaisempaa hyödyllisempänä oppiaineena.

6 Johtopäätökset

Tässä luvussa vedetään yhteen tutkimuksen tuloksista tehdyt johtopäätökset. Tulosten avulla saatiin tärkeää tietoa siitä miten HAAGA-HELIA Porvoosta vuosina 2011-2013 valistuneet suomenkieliset tradenomit ovat työllistyneet omalle alalleen, mistä oppiaineista oli eniten hyötyä työllistymisen kannalta, kuinka tradenomit näkevät tulevaisuutensa ja millä tavoin työllistymistilanne on kehittynyt verrattaessa aikaisempaan tutkimukseen.

6.1 Yhteenveto

Tämän tutkimuksen pohjalta voidaan yksimielisesti todeta, että tradenomit ovat työllistyneet erittäin hyvin ja valtaosa koulutusta vastaavalle alalle. Ainoastaan yksi tutkimukseen osallistuneista ilmoitti ettei ole tällä hetkellä töissä. tutkimustulokset ovat hyvin lähellä vuoden 2011 tutkimuksen tuloksia, joten kolmen vuoden aikana ei yleisesti katsoen ole juuri muutoksia tapahtunut liiketalouden koulutuksen omaavien ihmisten keskuudessa. Huomioitavaa on myös se ettei miesten ja naisten tai erikoistumissuuntauksien valinneiden välillä ole kovin suuria eroja. Tämä kieli etupäässä siitä ettei työelämän alueella ainakaan kaupan alalla vallitse suurta tasa-arvoeroa ja sekä siitä että molemmat suuntaukset (taloushallinto ja kansainvälinen kauppa) ovat laadullisesti korkeatasoisia ja hyödyllisiä koulutusohjelmia.

Kuten todettua tutkimukseen osallistui kaiken kaikkiaan 50 vastaajaa joista 34 oli naisia ja loput 16 miehiä. Kaikki tutkimukseen osallistuneet olivat vuosina 2011, 2012 tai 2013 HAAGA-HELIA Porvoon toimipisteestä tutkintonsa saaneita suomenkielisiä liiketalouden tradenomeja. Vastaajien joukossa eri ikäryhmät oli kirjavasti edustettuina. Näistä vahvimmin edustettuina oli nuoret 25-34 vuotiaat. Kaikki vastaajat olivat opintomenestyksen osalta vähintään keskivertoja, mutta myös paremmin menestyneitä oli reilusti. Tradenomin tutkintoon hakeneista ja tutkintonsa suorittaneista suurinosa omaa ylioppilas tutkinnon. Sen sijaan alemman kaupanalan eli merkonomin tutkinto on huomattavasti harvemmalla. Kyselyyn osallistui sekä taloushallinnon (25) että kansainvälisen kaupan (20) erikoistumisalan valinneita tradenomeja.

Tutkimuksessa kävi ilmi että suosituin yksittäinen ala tradenomien työllistäjänä on taloushallinnon ala. Kuitenkin tulee huomata se, että tradenomit työllistyvät todella laajalaisesti, mikä onkin yksi tutkinnon vahvuuksista yleispätevänä koulutuksena. Moni valmistunut on saanut töitä myös pankkialalta sekä IT-alalta. Tradenomit työskentelevät etupäässä toimihenkilöinä, asiantuntijoina ja työntekijöinä. Yhteensä 25 vastaajaa ilmoitti nykyisen alansa vastaavan koulutusta. Lisäksi 22 ilmoitti työn vastaavan osaksi koulutusta. Yhteensä siis 47 vastaajaa 50:stä on tällä hetkellä työssä mikä vastaa tai osaksi vastaa koulutusta. Tämä on erittäin kannustava vastaustulos esimerkiksi liiketalouden koulutusohjelmaan hakeville ihmisille. Tutkimuksesta selvisi että valtaosa valmistuneista on löytänyt työnsä joko internetin välityksellä tai henkilökohtaisilla suhteilla. Lisäksi moni on työharjoittelun avulla saanut solmittua nykyisen työsopimuksensa. Henkilökohtaisista suhteet puhuvat verkostoitumistaitojen tärkeyden puolesta, ja kuten tutkimus antaa ymmärtää, moni opiskelija on hyötynyt koulutusohjelman verkostoitumistaitojen kehittämisestä.

Tradenomit työskentelevät kaiken kokoisissa yrityksissä, mutta kuitenkin lähes puolet vastanneista sanoi olevansa suuryrityksessä töissä. Yleisimmin Porvoon tradenomit ovat löytäneet työpaikkansa pääkaupunkiseudulta, mutta varsinkin naisvastaajista merkittävä osa työskentelee Itä-Uudellamaalla Porvoossa tai sen läheisyydessä.

Tyypillinen tradenomi joka on vuosina 2011-2013 valmistunut tienaa keskimäärin 2500-3000 euroa kuukaudessa bruttona. Tämä on lähellä palkkakeskiarvoa Suomessa (Tilastokeskus 2013). Palkkaerot eivät ole huomattavat sukupuolten välillä.

Tradenomeista tyytyväisimpiä nykyiseen työhönsä ovat 25-34 vuotiaat. Kaiken kaikkiaan tradenomit ovat erittäin tai melko tyytyväisiä tämän hetkiseen työhönsä. 18-24 vuotiaiden joukossa tyytyväisyys ei ollut ihan yhtä korkealla. Tyytyväisyyttä mitattiin kysymällä sitä asteikolla yhdestä viiteen. Tulos antaa ymmärtää sen, että alemman korkea-asteen koulutuksen avulla suurinosa saa työpaikan jossa viihtyy ja jota arvostaa. Lisäksi valtaosa katsoo että nykyinen koulutus mahdollistaa uralla etenemisen. Moni aikoo myös tällä hetkellä jatkaa koulutusta myöhemmin urallaan. Kannustava tieto oli myös se, että varsinkin nuorena valmistuneet tradenomit pyrkivät johtotason tehtäviin koulutuksensa jälkeen.

Opintojen vaatimustasosta oltiin melko yksimielisiä. Suurin osa piti vaikeustasoa joko sopivana tai melko helppona. Tulosten mukaan vaatimustaso ei ollut ainakaan liian haastava. Oppiaineista tärkeimpänä pidettiin tietojenkäsittelyä, mikä ei ole yllättävää kun jatkuvasti teknologisoituvassa maailmassa iso osa työstä tehdään teknisiä välineitä soveltamalla. Tässä olisikin varmasti oppiaine johon koulujen tulisi keskittyä ja pyrkiä kehittämään ja monipuolistamaan jatkuvasti. Eri opiskelumenetelmistä, joita ammattikorkeakoulussa käytetään on kaikista vastaajien mukaan ollut hyötyä. Kuitenkin tärkeintä menetelmää kysyttäessä vastaajat ilmoittivat työharjoittelun mahdollistavan parhaiten hyvän työpaikan saannin. Lisäksi verkostoitumistaidoista ja niiden tuomista uusista kontakteista on ollut iso apu monelle opintonsa päättäneelle.

Ammattikorkeakoulu kannustaa opiskelijoita itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työskentelyyn. Tästä on vastaajien mukaan ollut ennen kaikkea se hyöty, että koulutuksen aikana itsenäinen tiedonhankinta on kehittynyt. Tämän nähdään olleen erittäin isona apuna niin työn hankinnassa kuin sitä tehdessä. Projekteja oli koulutusohjelmassa riittävästi, vaikkakin yrityslähtöisiä projekteja toivotaan jatkossa yhä enemmän.

Tutkimuksen tavoitteiden keskeisenä osana oli vertailu aikaisempaan tutkimukseen. Tähän tuoreempaan tutkimukseen poimittiin olennaisimmat vertailukohtat, joista paljastuisi samankaltaisuudet ja eroavaisuudet kolmen vuoden takaisen ja nykyhetken väliltä. Kolme vuotta sitten opiskeluun käytettiin keskimäärin kutakuinkin saman verran aikaa. Kuitenkin silloin oli paljon vähemmän niitä jotka valmistuivat keskimääräistä aikaisemmin ja keskimääräistä nopeammin. Toisin sanoen hajonta oli silloin vähäisempää kuin nykyisin. Opintomenestys oli kolme vuotta sitten varsin samankaltaista kuin nykyisin. Tietojenkäsittelyä on pidetty niin aikaisemmassa kuin nykyisessäkin tutkimuksessa tärkeimpänä yksittäisenä oppiaineena. Kolme vuotta sitten tämän lisäksi laskenta-toimea, markkinointia ja englannin kieltä pidettiin hyödyllisimpinä oppiaineina. Nykyisin yritystoiminnan perusteita arvostetaan aikaisempaa enemmän. Myös englannin kielen tärkeys on korostunut varsinkin verrattaessa ruotsiin. Työtilannetta katsottaessa huomataan että asemaltaan toimihenkilönä työskentelee tällä hetkellä suhteellisesti enemmän valmistuneita kuin aikaisemmin. Toisaalta tavallisen työntekijän asemassa yrityksessä on suhteellisesti vähemmän valmistuneita nykyisin. Kyse ei ole kuitenkaan

mistään dramaattisesta muutoksesta. Kun tutkittiin mitä kautta nykyiset tradenomit ovat löytäneet työnsä ja verrattaessa vastauksia aikaisempaan tutkimukseen selvisi, että isompi osa uudemmissa tradenomeista on löytänyt työnsä suhteiden ja verkostoitumistaitojensa avulla. Aikaisemmin tämä osa-alue ei ollut yhtä voimakkaasti edustettuna. Uudemmat tradenomit ovat löytäneet alansa vastaavan työn tehokkaasti. Jopa aikaisempaa paremmin. Tämä kertoo mielestäni siitä, että itsenäisen työskentelyn taito on parantunut kuten myös verkostoitumistaidot uusien suhteiden luomisen muodossa. Peräti 96% vastaajista ilmoitti työnsä vastaavan tai osaksi vastaavan koulutusta ja 89% ilmoitti näin kolme vuotta sitten. Toisaalta myös työmarkkinat ovat kasvaneet viime vuosina talouskriisin jälkimainingeissa. Keskimääräinen bruttopalkka ei ole merkittävästi muuttunut kolmen vuoden aikana. Valtaosa viime vuosina valmistuneista tradenomeista tienaa suurin piirtein saman verran kuin kolme vuotta sitten julkaistussa tutkimuksessa. Tyypillinen tradenomi joka on valmistunut 1-3 vuotta sitten tienaa tällä hetkellä 2000:sta eurosta 3000:een euroon.

7 Lähteet ja liitteet

Tradenomien työllistymistutkimus 2011

Case: HAAGA-HELIA Porvoon yksikkö 2007 - 2010 Joonas Eklund & Jenna Vestman

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi>

Tradenomiliitto 2014. Luettavissa: <http://www.tral.fi/>

Tradenomiliitto 2014. Luettavissa: <http://www.tral.fi/info/tradenomikoulutus>

Tradenomiliitto 2014. Luettavissa: <http://www.tral.fi/info/35>

Haaga-Helia 2014. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/haaga-heliasta/kampukset/porvoo>

Findikaattori 2014. Luettavissa: <http://www.findikaattori.fi/fi/41>

Tradenomien työllistyminen - Lahden ammattikorkeakoulun tradenomiopiskelijoiden odotuksia työllistymisestään ja näkemyksiä koulutuksensa hyödyllisyydestä
2012

Suvi Saario &

Annika Tarkkanen

Kvantitatiivisen aineiston kerääminen ja sen analysointi SPSS-ohjelmalla

Sarja C. Oppimateriaalit 11/2005

Heidi Harju &

Titta Pohjanmäki

Tilastokeskus 2010. Luettavissa: http://www.tilastokeskus.fi/til/tyti/2009/12/tyti_2009_12_2010-01-26_tie_001_fi.html

Tilastokeskus 2007. Luettavissa: http://www.stat.fi/artikkelit/2007/art_2007-06-01_004.html?s=0

Työ- ja elinkeinoministeriö 2014. Luettavissa <http://www.tem.fi/files/38884/TAMMI14.pdf>

Webropol 2014. Luettavissa: www.webropol.fi

LIITE 1 – SAATEKIRJE KYSELYLLE

Hei arvoisa Porvoon HAAGA-HELIA:sta valmistunut tradenomi!

Teen opinnäytetyönäni tutkimusta HAAGA-

HE-

LIA:n Porvoon yksiköstä valmistuneiden tradenomien työllistymisestä. Ohessa on linkki tekemää-

ni kyselylomakkeeseen, johon toivoisin saavani teiltä vastauksen. Olisi todella tärkeää saada teidän vastauksenne niin oman valmistumiseni

se-

kä koulun tarpeiden kannalta. Lisäksi teillä on mahdollisuus saada lopulliset tulokset tutkimuksen valmistumisen jälkeen. Tutki-

mus on luottamuksellinen, eikä teidän vastauksianne laiteta julkiseen levitykseen.

Vastausaikaa on noin kaksi viikkoa eli viimeinen palautuspäivä on 31. toukokuuta.

Ystävällisin kesäterveisin

Mikko Laitakari

mikko.laitakari@myy.haaga-helia.fi

LIITE 2 - KYSELYLOMAKKEEN KYSYMYKSET

Sukupuoli?

Ikä?

Siviilisääty?

Valmistumisvuosi?

Opiskeluun käytetyt vuodet?

Aikaisempi tutkintosi?

Olitko ammattikorkeakoulussa päivä- vai iltaopiskelija?

Opintomenestyksesi keskimäärin?

Erikoistumisala?

Millä toimialalla työskentelet?

Ammattinimikkeesi ja kuvaus työtehtävistäsi?

Mitä kautta löysit nykyisen työpaikkasi?

Asema?

Vastaako työ koulutustasi?

Minkä kokoisessa yrityksessä työskentelet?

Millä alueella työskentelet?

Bruttopalkkasi?

Kuinka tyytyväinen olet työhösi?

Oliko opintojen vaatimustaso mielestäsi helppo, melko helppo, sopiva, melko vaativa vai vaativa?

Mistä oppiaineista oli eniten hyötyä työelämässä?

Mitkä oppiaineet antoivat mahdollisuuden menestyä työelämässä?

Miksi on ollut/ei ole ollut hyötyä?

Mistä seuraavista on ollut hyötyä työnsaannin kannalta?

Mitä yleisiä työelämävalmiuksia tradenomikoulutus kehitti?

Mitä asioita olisit kaivannut opetukselta?

Millaiset opetusmenetelmät olivat tehokkaimpia työelämän tarpeita ajatellen?

Oliko projektien osuus opinnoissa riittävä?

Kommentteja projekteista?

Oliko opinnoissa riittävästi yrityslähtöisiä tehtäviä?

Koetko että nykyinen koulutuksesi mahdollistaa uralla etenemisen?

Suunnitteletko jatkokoulutusta tulevaisuudessa?

Suuntaatko johtotason tehtäviin?

Mietteitä tai palautetta opintojesi vaikutuksesta työllistymiseen?

Kiitos vastauksistanne!